

รายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ และคณะอนุกรรมการ
(เดือน พฤศจิกายน ๒๕๕๗ และวันที่ ๑ - ๔ ธันวาคม ๒๕๕๗)
ของสภาปฏิรูปแห่งชาติ

สำนักนโยบายและแผน
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ปฏิบัติหน้าที่ สำนักงานเลขาธิการ
สภาปฏิรูปแห่งชาติ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานการประชุม กลุ่มงานยุติ ไท. ๐๒ ๘๓๑ ๙๔๔๗ - ๘

ที่ สก(คนช)๐๐๐๗.๐๗/๔๗๐

วันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๗

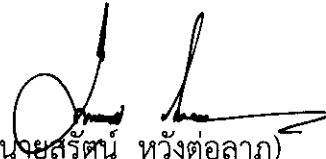
เรื่อง รายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการของสภาปฏิรูปแห่งชาติ
(เดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๗ และวันที่ ๑ - ๔ ธันวาคม ๒๕๕๗)

เรียน ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ด้วยนายจเร พันธุ์เปรื่อง เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาปฏิรูปแห่งชาติ ได้มีหนังสือแจ้งว่า ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติมีบัญชาให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาปฏิรูปแห่งชาติ นำส่งรายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการของสภาปฏิรูปแห่งชาติ (เดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๗ - และวันที่ ๑ - ๔ ธันวาคม ๒๕๕๗) และรายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ (เดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๗ และวันที่ ๑ - ๔ ธันวาคม ๒๕๕๗) มาเพื่อแจ้งสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อทราบ รายละเอียดปรากฏตามรายงานที่แนบมาพร้อมนี้

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาแล้วเห็นชอบให้ส่งรายงานทั้งสองเรื่องดังกล่าว ไปยังสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) เพื่อให้สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ทราบความคืบหน้าในการปฏิบัติงานของสภาปฏิรูปแห่งชาติ และคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

(นงยศร์ตัน หวังต่อลาม)

ผู้อำนวยการสำนักงานการประชุม

สำนักงานคณะกรรมการ
 ๑๖๒/๒๗
 ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๗
 ๑๐.๐๒๗

เลขที่การวินิจฉัย
 เลขรับ ๕๐๑๑ เวลา ๐๗.๕๖ น.
 วันที่ ๑๘ ธ.ค. ๒๕๕๗
 ลงวันที่ ๑๘ ธ.ค. ๒๕๕๗

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
 ที่ วันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๗

เรื่อง รายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการธิการและคณะอนุกรรมการธิการของสภาปฏิรูปแห่งชาติ
 (เดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๗ และวันที่ ๑ - ๔ ธันวาคม ๒๕๕๗)

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ด้วยนายเร พันธุ์เปรื่อง เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาปฏิรูปแห่งชาติ ได้มีหนังสือแจ้งว่า ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติมีบัญชาให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาปฏิรูปแห่งชาติ นำส่งรายงานผลการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการธิการและคณะอนุกรรมการธิการของสภาปฏิรูปแห่งชาติ (เดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๗ และวันที่ ๑ - ๔ ธันวาคม ๒๕๕๗) และรายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ (เดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๗ และวันที่ ๑ - ๔ ธันวาคม ๒๕๕๗) มาเพื่อแจ้งสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อทราบ รายละเอียดปรากฏตามรายงานที่เสนอมานี้

ข้อพิจารณาและความเห็น

พิจารณาแล้วเห็นว่ารายงานทั้งสองเรื่องดังกล่าวมีรายละเอียดเกี่ยวกับการประชุมของ คณะกรรมการธิการและคณะอนุกรรมการ สภาปฏิรูปแห่งชาติ และการประชุมของคณะกรรมการ ยกร่างรัฐธรรมนูญ ประกอบกับเพื่อให้สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ทราบความคืบหน้าในการ ปฏิบัติงานของสภาปฏิรูปแห่งชาติ และคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ จึงเห็นควรแจ้งผลการ ปฏิบัติงานตามรายงานทั้งสองเรื่องให้สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติทราบ

อนึ่ง จากการประสานไปยังสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่ สำนักงานเลขาธิการสภาปฏิรูปแห่งชาติ ทราบว่า มีความประสงค์จะให้ส่งรายงานทั้งสองเรื่องดังกล่าว ไปยังสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) ทั้งนี้ ได้สอบถามไปยัง สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงาน เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทราบว่า สำนักงานได้จัดทำระบบไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) ให้กับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสามารถดำเนินการส่งผ่านทางระบบไปยังสมาชิก สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ทุกคน

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ จักได้ดำเนินการในส่วนที่

เกี่ยวข้องต่อไป

เห็นชอบ

Best by

(นางนรรรัตน์ พิมพ์เสน)

เลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย)

- ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๑๘ ธ.ค. ๒๕๕๗

เจ้าของเรื่อง : นายทรงวุฒิ ศรีธรรม
 นิติกรชำนาญการ กลุ่มงานนิติ
 สำนักการประชุม

โทร. : ๐ ๒๘๓๓ ๔๔๔๗ - ๘

อนันต์ ๑๗ ธ.ค. ๕๗
ส.ก.กลุ่มงาน ๐๗ ธ. ๕๗
ผอ.สำนักงาน ส.ก.ร.
รองเลขาธิการ ๐๗ ธ. ๕๗

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขที่ ๘๖๖
วันที่ ๑๒ ธ.ค. ๒๕๕๗

ที่ สผ ๐๐๒๑/ ๑๗๕๖

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการ
สภาปฏิรูปแห่งชาติ ถนนอุทองใน
เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๗

เรื่อง รายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการธิการและคณะอนุกรรมการของสภาปฏิรูปแห่งชาติ
(เดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๗ และวันที่ ๑-๔ ธันวาคม ๒๕๕๗)

เรียน เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการธิการและคณะอนุกรรมการ (เดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๗ และวันที่ ๑-๔ ธันวาคม ๒๕๕๗)
๒. รายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ (เดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๗ และวันที่ ๑-๔ ธันวาคม ๒๕๕๗)

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๒๗ บัญญัติว่า ให้มีสภาปฏิรูปแห่งชาติมีหน้าที่ศึกษาและเสนอแนะเพื่อให้เกิดการปฏิรูปในด้านต่างๆ ประกอบด้วยมาตรา ๓๒ ให้มีคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อจัดทำร่างรัฐธรรมนูญ ประกอบด้วยกรรมการจำนวนสามสิบหกคนนั้น

ในการนี้ เพื่อทราบความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของสภาปฏิรูปแห่งชาติ และคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติมีบัญชาให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาปฏิรูปแห่งชาติ นำส่งรายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการธิการและคณะอนุกรรมการของสภาปฏิรูปแห่งชาติ (เดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๗ และวันที่ ๑-๔ ธันวาคม ๒๕๕๗) และรายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ (เดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๗ และวันที่ ๑-๔ ธันวาคม ๒๕๕๗) มาเพื่อพิจารณาแจ้งสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อทราบ รายละเอียดตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑-๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

เรียน น.ส.ก. คีตติ
กรรมการบริหาร
๑๐.๑๗.๕๗
๑๘.๑๒.๕๗

ดร. นพ. ประเวศ
(นายจเร พันธุ์เปรื่อง)

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาปฏิรูปแห่งชาติ

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ ๕๒๖/๒๒ วันที่ ๑๕ ธ.ค. ๒๕๕๗
เวลา ๑๐.๓๒ น. ส่ง สภ. ส.ค. ๕๗
สำนักการประชุม

กลุ่มงานนิติคดี
รับที่ ๑๕๕ (น.) / ๕๗
วันที่ ๑๕ ธ.ค. ๕๗
เวลา ๑๐.๕๗ น. บ
สำนักการประชุม

สำนักนโยบายและแผน
โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๙๐
โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๘๓

รายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ และคณะอนุกรรมการ
(เดือน พฤศจิกายน ๒๕๕๗ และวันที่ ๑ - ๔ ธันวาคม ๒๕๕๗)

สรุปผลการดำเนินงานของคณะกรรมการธิการ/คณะอนุกรรมการ สถาปนาปฏิรูปแห่งชาติ
ระหว่างวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน - ๔ ธันวาคม ๒๕๕๗

๑. คณะกรรมการวิสามัญติดตามและให้ข้อเสนอแนะการยกร่างรัฐธรรมนูญมีการประชุมแล้ว ๒ ครั้ง
มีคณะอนุกรรมการ ๑ คณะ ประชุมแล้ว ๒ ครั้ง
ประมวลสรุปผลเป็นรายประเด็นพิจารณาได้ดังนี้

๑.๑) กรอบการดำเนินงานของคณะกรรมการ

ก. กำหนดแบบเสนอความเห็นและข้อเสนอแนะในการยกร่างรัฐธรรมนูญ โดยมีองค์ประกอบ
๔ ส่วน คือ

(๑) ประเด็นที่เสนอให้บรรจุในร่างรัฐธรรมนูญ

(๒) คำอธิบายประกอบประเด็นที่เสนอ

(๓) หลักการและเหตุผลที่เสนอ มีความเชื่อมโยงกับบทบัญญัติ มาตรา ๒๗ ของรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ อย่างไร

(๔) ข้อเสนอแนะในการยกร่างรัฐธรรมนูญ จะบรรจุไว้ใน “ภาค หรือหมวด หรือส่วน” ไตของ
ร่างรัฐธรรมนูญ

ข. กำหนดช่วงเวลาให้คณะกรรมการวิสามัญประจำสภาปฏิรูปแห่งชาติ ๑๘ คณะ ส่งความคิดเห็น
และข้อเสนอแนะการยกร่างรัฐธรรมนูญ ๓ ระยะ คือ

(๑) ครั้งที่ ๑ วันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๗

(๒) ครั้งที่ ๒ วันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๗

(๓) ครั้งที่ ๓ วันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๗

ค. จัดทำ work shop ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะการยกร่างรัฐธรรมนูญ ในวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๗

ง. จัดทำรายงานความคิดเห็นและข้อเสนอแนะการยกร่างรัฐธรรมนูญต่อสภาปฏิรูปแห่งชาติ
ในวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๗

จ. เสนอรายงานความคิดเห็นและข้อเสนอแนะการยกร่างรัฐธรรมนูญต่อสภาปฏิรูปแห่งชาติ
ภายในวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๗

๑.๒) การพิจารณาของอนุกรรมการถ่วงรอก รวบรวม สังเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะการ
ยกร่างรัฐธรรมนูญโดยคณะอนุกรรมการได้รวบรวมและประมวลความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะจาก
คณะกรรมการวิสามัญ ทั้ง ๑๘ คณะ และได้สังเคราะห์ความเห็นและข้อเสนอแนะของกรรมการที่จัดส่งมา
แล้วนำข้อมูลมาประมวลผลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อทำการจำแนกหมวดหมู่ตามโครงสร้างรัฐธรรมนูญว่า
ประเด็นความเห็นที่ส่งมา อยู่ภาค/ส่วน หมวดใด และแต่ละภาค/ส่วน /หมวด มีกี่ประเด็น

สำหรับการประมวลผล ณ วันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๗ มี คณะกรรมการส่งความเห็นฯ จำนวน
๖ คณะ ๕๕ ประเด็น ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการฯ จะไม่ไปตัดทอนแก้ไขใดๆ จากนั้นคณะอนุกรรมการจะ
รายงานความคืบหน้าผลการรวบรวมความเห็นฯ เสนอต่อคณะกรรมการวิสามัญติดตามฯ เพื่อรายงาน
ต่อประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติเป็นระยะ รวมทั้งเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ให้กับผู้ที่สนใจต่อไป

๒. คณะกรรมการวิสามัญจัดทำวิสัยทัศน์และออกแบบอนาคตประเทศไทยมีการประชุมแล้ว ๔ ครั้ง
ยังไม่มี การตั้งคณะอนุกรรมการ

ประมวลสรุปผลเป็นรายประเด็นพิจารณาได้ ดังนี้

๒.๑) กำหนดกรอบแนวทางการจัดทำวิสัยทัศน์ของประเทศไทยเป็น ๒ ประเด็น คือ

ก. กรอบแนวทางการจัดทำวิสัยทัศน์

(๑) การกำหนดยุทธศาสตร์ให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางของสุวรรณภูมิหรืออาเซียนตอนบน

(๒) การสร้างความตระหนักรู้ของประชาชนเพื่อเตรียมความพร้อมในการรับมือ

กับสถานการณ์ของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอยู่ตลอดเวลา

(๓) การพัฒนาเพื่อเชื่อมโยงโครงสร้างพื้นฐานระหว่างประเทศ

(๔) การพัฒนาวัฒนธรรมร่วมกัน

ข. การจัดทำร่างรัฐธรรมนูญ

(๑) ควรใช้ถ้อยคำที่เข้าใจง่าย สื่อสารได้กับประชาชนทุกระดับและควรกำหนดเฉพาะหลักการ

สำคัญไว้ในรัฐธรรมนูญ

(๒) ควรเสนอหลักการเกี่ยวกับกรอบวิสัยทัศน์และภาพอนาคตของประเทศไทยไว้ใน ภาค ๒

หมวด ๒ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ

๒.๒) กรอบแนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการ

ก. การจัดทำวิสัยทัศน์และออกแบบอนาคตประเทศไทย แบ่งออกเป็น ๓ ระยะ คือ ระยะ ๕ ปี
ระยะ ๑๐ ปี และระยะ ๒๐ ปี

ข. แผนการดำเนินงานจะต้องคำนึงถึงภัยคุกคามหรืออุปสรรคต่าง ๆ (Threats) ที่เกิดจากปัจจัย
ภายนอก (External Factor) และแนวโน้มของสภาพปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

ค. ประเด็นสำคัญในการจัดทำวิสัยทัศน์จะต้องประกอบด้วยพันธกรณีผูกพันที่จะต้องกระทำ
(Commitment) และมีกระบวนการผลักดันต่าง ๆ ให้ขับเคลื่อนไปได้ (Momentum)

ง. การออกแบบอนาคตประเทศไทย จะต้องคำนึงถึงภาพอนาคตระดับโลก ระดับภาคพื้นทวีป
ระดับประชาคมอาเซียน+๓ รวมทั้งภาพอนาคตของประเทศไทย

๒.๓) แนวทางในการกำหนดและพัฒนายุทธศาสตร์ในการปฏิรูปประเทศ

ก. การกำหนดยุทธศาสตร์มีความสำคัญอย่างมากต่อการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ที่มี
ประสิทธิภาพจะต้องเป็นยุทธศาสตร์ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง (Practical Strategies) และจะต้องมีการวาง
กรอบและออกแบบแนวความคิดที่ชัดเจน (Conceptual Design) รวมทั้งมีกลไกที่สามารถนำไปปฏิบัติ
ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ (Executing Mechanism)

ข. การพัฒนายุทธศาสตร์จะต้องให้ความสำคัญกับกลไกในการประสานงานเชื่อมโยง
(Coordinating Mechanism) การทำงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานของรัฐและหน่วยงาน
อื่น ๆ เพื่อให้เกิดการบูรณาการร่วมกัน

๒.๔) การจัดทำวิสัยทัศน์และออกแบบอนาคตประเทศไทย ควรดำเนินการบนพื้นฐานหลักการ ๓ ประการ คือ

ก. ต้องกำหนดให้มีวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์หลักของประเทศ (Grand Strategies)

ข. การกำหนดวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์หลักต้องดำเนินการโดยพิจารณาจากภาพอนาคตที่เกี่ยวข้อง
(Relevant Scenarios) ซึ่งประกอบด้วย ภาพอนาคตระดับโลก (Global Scenarios) และภาพอนาคตของ
ประเทศไทย (Thailand Scenario)

ค. ต้องกำหนดแผนปฏิบัติการ (Action Agenda) เพื่อให้มีการดำเนินการตามวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์หลักของประเทศ โดยแผนปฏิบัติการดังกล่าวอาจมีลักษณะเป็นกระบวนการหรือกลไกในการบังคับใช้ (Mechanism Design) เพื่อให้มีการนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างแท้จริงและมีประสิทธิภาพ โดยแบ่งการพิจารณาศึกษาออกเป็น ๔ ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมืองการปกครอง ด้านสังคม และด้านการลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

๓. คณะกรรมาธิการวิสามัญการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนมีการประชุมแล้ว ๓ ครั้ง

มีคณะอนุกรรมาธิการ ๘๒ คณะ ยังไม่มีการประชุม

ประมวลสรุปผลเป็นรายประเด็นพิจารณาได้ดังนี้

๓.๑) การกำหนดกรอบแนวทางในการดำเนินงานเน้นให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการร่างรัฐธรรมนูญตั้งแต่เริ่มต้น โดยเฉพาะการรับฟังความคิดเห็นควรเป็นไปอย่างทั่วถึง ประกอบกับที่มาและองค์ประกอบของกรรมาธิการซึ่งมาจากตัวแทนของคณะกรรมาธิการทั้ง ๑๘ ด้าน และตัวแทนสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติทั้ง ๔ ภูมิภาค รวมทั้งหน่วยงานสนับสนุน จะเป็นกลไกสนับสนุนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

๓.๒) การตั้งคณะอนุกรรมาธิการ

ก. การตั้งคณะอนุกรรมาธิการการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนประจำจังหวัด ๗๗ จังหวัด โดยองค์ประกอบของคณะอนุกรรมาธิการให้มีจำนวนไม่เกิน ๑๕ คน ประกอบด้วย

(๑) สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติประจำจังหวัด เป็นประธานคณะอนุกรรมาธิการ

(๒) คณะกรรมาธิการวิสามัญการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ

(๓) หัวหน้าส่วนราชการ เป็นที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ

(๔) ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด เป็นเลขานุการคณะอนุกรรมาธิการและกำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมาธิการ

ข. การตั้งคณะอนุกรรมาธิการ เพื่อดำเนินการตามแผนงานของคณะกรรมาธิการ (เพิ่มเติม) จำนวน ๕ คณะ ดังนี้

(๑) คณะอนุกรรมาธิการการมีส่วนร่วมของเครือข่ายเชิงประเด็น

(๒) คณะอนุกรรมาธิการรณรงค์สังคมและกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ

(๓) คณะอนุกรรมาธิการสื่อสารสาธารณะเพื่อการปฏิรูป

(๔) คณะอนุกรรมาธิการสังเคราะห์ประเด็นการปฏิรูป

(๕) คณะอนุกรรมาธิการประสาน ติดตามและรวบรวมข้อเสนอการปฏิรูป

๓.๓) ความคืบหน้าแผนการดำเนินงานตามกรอบที่คณะกรรมาธิการให้ความเห็นชอบ

ที่ประชุมได้มีการพิจารณาร่าง “คู่มือการส่งเสริมและสนับสนุนกระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปฏิรูปประเทศไทย” และร่าง “คู่มือการสร้างการมีส่วนร่วมและการรับฟังความคิดเห็น” เพื่อจัดเก็บและประมวลข้อมูลผลการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน โดยที่ประชุมมีมติเห็นชอบกับร่างคู่มือทั้งสองฉบับ

๔. คณะกรรมการวิสามัญประชาสัมพันธ์เพื่อการปฏิรูปมีการประชุมแล้ว ๓ ครั้ง

ยังไม่มี การตั้ง คณะอนุกรรมการ

ประมวลสรุปผลเป็นรายประเด็นพิจารณาได้ ดังนี้

ที่ประชุมมีมติให้มีการจัดทำเข็มที่ระลึกเพื่อมอบให้กับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.) คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) คณะรัฐมนตรี (ครม.) และคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ โดยที่ประชุมได้มีมติเลือกแบบสัญลักษณ์ สปช.ตามที่นายปรีชา เถาทอง รองประธานคณะกรรมการฯ คนที่สอง เสนอซึ่งให้ใช้สัญลักษณ์ที่มีรูปหัวใจสีขาวอยู่ตรงกึ่งกลางของธงไตรรงค์ และมีคำว่า “สปช.” เป็นแสงและเงาของคำว่า “เสียงของประชาชน” โดยใช้ตัวอักษรสีทอง

๕. คณะกรรมการการปฏิรูปการเมือง มีการประชุม ๕ ครั้ง

มีคณะอนุกรรมการ ๔ คณะ ประชุมแล้ว ๒๓ ครั้ง

ประมวลสรุปผลเป็นรายละเอียดประเด็นพิจารณาได้ดังนี้

๕.๑) กรอบแนวทางการดำเนินงาน โดยตั้งคณะอนุกรรมการ จำนวน ๔ คณะ เพื่อดำเนินการพิจารณาศึกษาแนวทางและข้อเสนอแนะการปฏิรูปการเมืองให้สัมฤทธิ์ผล ในด้านโครงสร้างทางการเมืองและองค์กรอิสระ ปฏิรูประบบพรรคการเมือง ปฏิรูปกลไกและระบบการเลือกตั้ง และปฏิรูปการเรียนรู้การปกครอง และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

๕.๒) การพิจารณาของคณะอนุกรรมการ

ก. คณะอนุกรรมการปฏิรูปโครงสร้างทางการเมืองและองค์กรอิสระ

(๑) พิจารณากรอบแนวทางการดำเนินงานด้านการศึกษาโครงสร้างทางการเมือง และองค์กรอิสระ

(๒) พิจารณาสภาพปัญหาโครงสร้างทางการเมืองและองค์กรอิสระ โดยจัดทำแนวทาง และข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปโครงสร้างทางการเมือง ดังนี้

(๒.๑) ประเด็นปัญหาโครงสร้างทางการเมืองและองค์กรอิสระ

(๒.๒) วิธีการคัดเลือกบุคคลเข้าดำรงตำแหน่งทางการเมืองโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ควรมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนทั้ง ๗๗ จังหวัด ๆ ละ ๑ คน และมาจากองค์กรวิชาชีพจำนวน ๗๗ คน รวมเป็น ๑๕๔ คน

(๒.๓) การถ่วงดุลอำนาจที่ประชุมเห็นว่า กกต. ควรมีอำนาจหน้าที่ในการออกกฎระเบียบ การเลือกตั้ง การจัดการเลือกตั้ง และประกาศผลการเลือกตั้ง และควรมีการรวมภารกิจของผู้ตรวจการแผ่นดิน กับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนเข้าไว้ด้วยกัน และยุบเลิกสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจ

(๒.๔) การถอดถอนที่ประชุมเห็นว่าควรให้อำนาจ ส.ว. ในการถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

(๒.๕) กำหนดให้มีรูปแบบรัฐสภา

(๒.๖) กำหนดให้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกรัฐสภา

(๒.๗) คณะรัฐมนตรีควรให้นายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน

ข. คณะอนุกรรมการปฏิรูประบบพรรคการเมือง ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานด้านการปฏิรูประบบพรรคการเมืองดังนี้

(๑) สภาพปัญหาโครงสร้างของพรรคการเมือง

(๒) องค์ประกอบของพรรคการเมือง

(๓) การดำเนินงานของพรรคการเมือง

(๔) การมีส่วนร่วมของประชาชน

(๕) วิธีการแก้ปัญหา หรือปฏิรูประบบพรรคการเมือง เช่น ปัญหาของพรรคการเมืองเกิดจากบุคลากรผู้ร่วมกันจัดตั้งพรรคการเมืองขาดอุดมการณ์อุดมการณ์ของพรรคแตกต่างจากอุดมการณ์ของตัวบุคคลพรรคการเมืองส่วนมากจัดตั้งขึ้นเพื่อสนับสนุนบุคคลและคณะบุคคลที่มีอำนาจหรือมีอิทธิพลสมาชิกพรรคบางส่วนที่ลงสมัครรับเลือกตั้งไม่อยู่ในระเบียบวินัย เป็นต้น

ค. คณะอนุกรรมการปฏิรูปกลไกและระบบการเลือกตั้ง ได้กำหนดกรอบแนวทางการดำเนินงานโดยการศึกษา วิเคราะห์ จัดทำแนวทาง และข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปกลไกและระบบการเลือกตั้ง และกำหนดโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.)

ง. คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้การเลือกตั้ง และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เสนอกรอบข้อเสนอความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้การเลือกตั้ง และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ได้แก่การปฏิรูปการเรียนรู้ทางการเมืองของประชาชนการปฏิรูปการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน และการปฏิรูปการเลือกตั้ง

๖. คณะกรรมการการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน มีการประชุม ๓ ครั้ง

ยังไม่มีมติตั้งคณะอนุกรรมการ

ประมวลสรุปผลเป็นรายละเอียดประเด็นพิจารณาได้ดังนี้

กรอบแนวทางการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน สรุปได้ดังนี้

๖.๑) ธรรมนูญการเมืองควรให้มีการจัดตั้งองค์กรตามรัฐธรรมนูญเพื่อให้มีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมและธำรงรักษาจริยธรรมและหลักธรรมนูญในการบริหารราชการแผ่นดิน

๖.๒) กำหนดขอบเขตอำนาจที่ชัดเจนระหว่างการบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น

๖.๓) ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารราชการแผ่นดิน

๖.๔) การเข้าถึงการบริการภาครัฐและการมีส่วนร่วมของประชาชนมีดังนี้

ประเด็นที่ ๑ ปฏิรูประบบบริหารงานภาครัฐตามหลักธรรมนูญแบบบูรณาการ ระหว่างรัฐ เอกชน และภาคประชาชน

ประเด็นที่ ๒ การจัดสรรทรัพยากรบางประเภทให้ผู้มีอำนาจควบคุมการจัดการที่เป็นอิสระ

๖.๕) การจำกัดอำนาจ บทบาท และขนาดขององค์กรภาครัฐ

๖.๖) งบประมาณและการคลังโดยจัดระบบงบประมาณเป็นระบบคู่ขนาน คือการจัดสรรงบประมาณตามภารกิจ และการจัดสรรงบประมาณตามพื้นที่

๗. คณะกรรมการการปฏิรูปกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม มีการประชุม ๓ ครั้ง

ยังไม่มี การตั้งคณะอนุกรรมการ

ประมวลสรุปผลเป็นรายละเอียดประเด็นพิจารณาได้ดังนี้

๗.๑) แนวทางและข้อเสนอแนะในการปฏิรูปด้านศาล ควรมีการจำแนกอำนาจในการพิจารณาคดีของศาลให้ชัดเจน โดยเฉพาะในส่วนของศาลปกครอง และศาลยุติธรรม ที่ยังคงมีบางกรณีซ้ำซ้อนกันนอกจากนี้ในการพิจารณาคดีทางปกครองต้องให้ความสำคัญกับระบบการคัดเลือกตุลาการที่ต้องมีความชำนาญเฉพาะเสนอให้คณะกรรมการตุลาการเลือกมาจากผู้พิพากษาในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับหัวหน้าคณะในศาลฎีกาและมีสัดส่วนจากวุฒิสภาให้มีศาลแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลอุทธรณ์ ที่มีองค์คณะ ๓ คน และในศาลฎีกา มีองค์คณะ ๕ คน โดยให้ใช้ระบบไต่สวน ให้องค์กรอัยการเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ โดยปราศจากการแทรกแซงทางการเมือง

๗.๒) แนวทางและข้อเสนอแนะในการปฏิรูปด้านศาล ด้านกระบวนการยุติธรรม ควรบูรณาการการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวกและทั่วถึง ตลอดจนมีการทำงานในเชิงรุกเพื่อแก้ไขปัญหาให้กับประชาชน นอกจากนี้กระบวนการยุติธรรมทางอาญาควรใช้กระบวนการสอบสวนในขั้นตอนเดียว โดยให้พนักงานอัยการเป็นผู้ควบคุมการสอบสวนทั้งหมดต้องจัดมาตรการรักษาความสงบเรียบร้อยและป้องกันไม่ให้เกิดคดีความ จัดสรรการแบ่งอำนาจหน้าที่ในการสืบสวนสอบสวนให้เหมาะสม

๗.๓) การปฏิรูปงานตำรวจ ให้องค์กรตำรวจมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ปลอดจากการถูกแทรกแซงทางการเมือง ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่และให้มีมาตรฐานการแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการตำรวจอย่างเป็นธรรม

๘. คณะกรรมการการปฏิรูปการปกครองท้องถิ่น มีการประชุมแล้ว ๔ ครั้ง

ยังไม่มี การตั้งคณะอนุกรรมการ

ประมวลสรุปผลเป็นรายละเอียดประเด็นพิจารณาได้ดังนี้

กรอบแนวทางในการจัดทำความเห็น หรือข้อเสนอแนะที่จะเสนอต่อคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญสรุปได้ดังนี้

๘.๑) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น

๘.๒) พิจารณาโครงสร้าง/การจัดองค์กร เช่น รูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นการแบ่งบทบาทหน้าที่ระหว่างราชการส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นความเป็นอิสระทางการคลัง และที่มาและจำนวนของสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น

๘.๓) ความเป็นอิสระขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๘.๔) การบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น

๘.๕) การเงินการคลัง และงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๘.๖) การกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๘.๗) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๘.๘) การจัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ

๙. คณะกรรมการการปฏิรูปการศึกษาและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์มีการประชุมแล้ว ๗ ครั้ง
ยังไม่มีมติตั้งคณะอนุกรรมการ

ประมวลสรุปผลเป็นรายละเอียดประเด็นพิจารณาได้ดังนี้

๙.๑) ความเห็นหรือข้อเสนอการปฏิรูปด้านการศึกษา เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญกำหนด
ไว้ในโครงสร้างร่างรัฐธรรมนูญ ดังนี้

ภาค ๑

หมวด ๒ ประชาชน

ส่วนที่ ๑ ความเป็นพลเมือง (ด้านการศึกษา)

ส่วนที่ ๒ สิทธิ เสรีภาพของพลเมือง (ด้านการศึกษา)

ส่วนที่ ๓ หน้าที่พลเมือง (ด้านการศึกษา)

ภาค ๒ ผู้นำการเมืองที่ดี และสถาบันการเมือง

หมวด ๒ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ (ด้านการศึกษา)

ภาค ๔ การปฏิรูปและการสร้างความปรองดอง

หมวด ๑ การปฏิรูปเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรม (ด้านการศึกษา)

กรณีเรื่องความเป็นพลเมือง เห็นควรให้บัญญัติว่า “บุคคลทุกคนมีความเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ มีชีวิต
ที่สมคูล ทั้งในทางความดีงาม ความมีเหตุผล ความมีสำนึกต่อส่วนรวมเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมที่แตกต่างหลากหลาย
อย่างสันติสุข และมีจิตใจใฝ่เรียนรู้มีสมรรถนะในการประกอบหน้าที่การงานสามารถปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลง
ทั้งในสังคมไทยและสังคมโลกในยุคสารสนเทศได้อย่างเท่าทันโดยยังคงธำรงรักษาจารีตและวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์
ของสังคมไทยไว้ให้ยั่งยืน อันจะช่วยนำพาประเทศไทยให้มีความสามารถในการแข่งขันระดับโลก”

๙.๒) เป้าหมายการปฏิรูปการศึกษาและพัฒนาคน

ก. การศึกษาเป็นวาระแห่งชาติที่เชื่อมโยงการพัฒนาทุกด้าน

ข. ขจัดความเหลื่อมล้ำ

ค. ปฏิรูปการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มสมรรถนะของคนไทย

ง. กระจายอำนาจการจัดการศึกษาสู่ฐานพื้นที่

จ. สร้างกลไกทางกฎหมายในการปฏิรูปการศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก

๑๐. คณะกรรมการปฏิรูปเศรษฐกิจ การเงินและการคลัง มีการประชุมแล้ว ๒ ครั้ง

มีคณะอนุกรรมการ ๒ คณะ ประชุมแล้ว ๒ ครั้ง

ประมวลสรุปผลเป็นรายละเอียดประเด็นพิจารณาได้ดังนี้

๑๐.๑) ตั้งคณะอนุกรรมการที่ประชุมมีมติตั้งคณะอนุกรรมการในคณะกรรมการปฏิรูปเศรษฐกิจ
การเงินและการคลัง สถาปนาปฏิรูปแห่งชาติ จำนวน ๕ คณะ เพื่อปฏิรูปการคลัง การงบประมาณ และการภาษี ปฏิรูป
ระบบการเงินและสถาบันการเงิน ปฏิรูปตลาดทุน ปฏิรูปเศรษฐกิจ และปฏิรูปด้านความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ

๑๐.๒) ประเด็นปฏิรูปเศรษฐกิจได้แก่ปัญหาด้านคมนาคมและโครงสร้างพื้นฐาน ปัญหาเกี่ยวกับสถาบัน
การเงิน ปัญหาการแทรกแซงของภาครัฐในระบบเศรษฐกิจ ปัญหาการผูกขาดของภาครัฐในระบบเศรษฐกิจ
ปัญหาการขาดประสิทธิภาพของหน่วยงานราชการ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ปัญหาการไม่รักษาวินัยทาง
การเงินการคลังและการใช้จ่ายของภาครัฐการใช้นโยบายทางเศรษฐกิจที่ไม่ถูกต้องของรัฐบาลอันส่งผลให้เกิด
ความเสียหายทางเศรษฐกิจ ปัญหาการใช้สถาบันการเงินของรัฐโดยผิดวัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง และปัญหา
ในส่วนของการจัดเก็บภาษีของภาครัฐ

๑๐.๓) ประเด็นปฏิรูปเศรษฐกิจเบื้องต้นปัญหาเชิงโครงสร้าง ข้อเสนอแนะ และผลการปฏิรูปด้านเศรษฐกิจ

- ก. ปัญหาด้านทรัพยากรมนุษย์
- ข. ปัญหาความชัดเจนและเป็นระบบของนโยบายแรงงานต่างด้าว
- ค. ปัญหาการมีระบบสวัสดิการสังคมที่เหมาะสมและการดูแลสังคมชราภาพที่กำลังจะมาถึง
- ง. ปัญหาความเสื่อมโทรมทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑๐.๔) ข้อเสนอการปฏิรูปด้านเศรษฐกิจที่ต้องบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญต้องยึดวัตถุประสงค์หลักในการดำเนินงาน จำนวน ๕ ข้อ ดังนี้

- ก. เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ
- ข. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการแข่งขันระหว่างประเทศ
- ค. เพื่อความยั่งยืนของระบบการเงิน การคลัง
- ง. เพื่อให้เกิดธรรมาภิบาล (ลดปัญหาการคอร์รัปชัน)
- จ. เพื่อลดนโยบายประชานิยมในอนาคต

ทั้งนี้ ข้อเสนอการปฏิรูปของคณะกรรมการจะต้องปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗ มาตรา ๓๕ (๔) (๗) และ (๘) ด้วย

๑๐.๕) แนวทางเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการเพื่อการปฏิรูปเศรษฐกิจ การเงินและการคลังปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ มีข้อเสนอในการปฏิรูปเศรษฐกิจ โดยให้มีการกระจายผลประโยชน์ให้ประชาชนทุกกลุ่มอย่างทั่วถึง จัดให้มีระบบและกลไกการจัดสรรทรัพยากรให้แก่ผู้มีศักยภาพน้อยได้รับก่อนผู้ที่มีศักยภาพสูงกว่า ปรับปรุงโครงสร้างภาษีให้มีความเป็นธรรม และให้ความสำคัญกับการจัดสรรที่ดินทำกินซึ่งสรุปเป็นแนวทางเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการเพื่อการปฏิรูปและแก้ไขปัญหาดังกล่าว ดังนี้

ก. เพิ่มงบประมาณพิเศษให้แก่จังหวัดที่ยากจน ๑๐ อันดับแรก เพื่อช่วยเร่งการพัฒนาให้มีความทัดเทียมกับจังหวัดอื่นๆ

ข. มอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรีดูแลรับผิดชอบภาพรวมในการแก้ไขปัญหาค่าความเหลื่อมล้ำของประเทศ เพื่อเป็นรากฐานก่อนนำไปสู่การจัดตั้งองค์กรขึ้นมารับผิดชอบในการดูแลปัญหาค่าความเหลื่อมล้ำของประเทศต่อไป

ค. กำหนดให้มีงบประมาณพิเศษประมาณ ๒ - ๓ พันล้านบาทต่อปี สำหรับโครงการลงทุนเพื่อสังคม (Social Investment Projects : SIP)

ง. พัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็ง และสร้างผู้นำชุมชนรุ่นใหม่ โดยต้องมีการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาการใช้จ่ายงบประมาณ และความเหมาะสมในการจัดทำโครงการลงทุนเพื่อสังคม เนื่องจากที่ผ่านมาเคยเกิดปัญหาในการดำเนินโครงการลักษณะดังกล่าว เช่น การตั้งสถานีวิทย์ชุมชน ทั้งนี้ เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน

จ. เร่งดำเนินการจัดตั้งธนาคารที่ดิน เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรที่มีปัญหาการกู้ยืมและจดจำนองที่ดิน โดยนารายได้จากภาษีที่ดินในแต่ละปีมาเป็นทุนของธนาคารที่ดิน รวมทั้งมีการรวบรวมที่ดินหรือป่าเสื่อมโทรมมาบริหารจัดการในธนาคารที่ดินที่สร้างขึ้น เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดดินตกไปอยู่กับนายทุนมากเกินไป

ฉ. เร่งออกกฎหมายโฉนดชุมชน เพื่อให้สิทธิแก่ประชาชนที่อยู่อาศัยทับซ้อนกับพื้นที่อนุรักษ์ของภาครัฐ ได้อยู่ในพื้นที่เดิมต่อไป โดยให้มีหน้าที่ในการอนุรักษ์ร่วมกับภาครัฐด้วย

ช. ปรับปรุงกฎระเบียบเพื่อให้สิทธิประโยชน์ทางภาษี เช่น ลดหย่อนภาษีให้แก่ประชาชนหรือภาคเอกชนซึ่งบริจาคเงินเพื่อช่วยเหลือในการพัฒนาชุมชนของประเทศ ซึ่งอาจเป็นโครงการ CSR หรือการบริจาคเงินให้แก่โครงการเพื่อสังคมต่าง ๆ

๑๐.๖) การพิจารณาของคณะอนุกรรมการ

ก. คณะอนุกรรมการปฏิรูปตลาดทุนได้เสนอการปฏิรูปตลาดทุนไว้ในร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้

(๑) รัฐมีหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ตลาดทุนเป็นกลไกที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ และยกระดับขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศทั้งด้านการเข้าถึงแหล่งทุน การออม และการลงทุน

(๒) รัฐพึงจัดให้มีองค์กรโดยเฉพาะเพื่อดำเนินการให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการเงินในระดับครัวเรือนเพื่อปลูกฝังวินัยการออม และการใช้จ่าย เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างที่ยั่งยืนทางการเงินในสังคม

(๓) รัฐพึงจัดให้มีหน่วยงานเฉพาะเพื่อเป็นศูนย์กลางในการกำหนดนโยบายและกำกับดูแลระบบบำนาญบำนาญของผู้ใช้แรงงานทุกประเภท โดยต้องคำนึงถึงความเพียงพอในการยังชีพหลังเกษียณ โดยไม่เป็นภาระทางการคลังของรัฐเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ

ก. คณะอนุกรรมการปฏิรูปด้านความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ ได้เสนอการปฏิรูปไว้ในร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้

(๑) ในภาพรวม เสนอเรื่องความสมดุลระหว่างเศรษฐกิจพอเพียงและเศรษฐกิจแบบทุนนิยม และแนวคิดเรื่องกระจายอำนาจทั้งการเงินและอื่น ๆ

(๒) การปฏิรูปที่ดินเพื่อลดความเหลื่อมล้ำด้านการเป็นเจ้าของทุน รวมถึงการให้ความสำคัญกับเรื่องสิทธิชุมชน

(๓) การเข้าถึงแหล่งเงินของประชาชนผู้ยากจน และการมีโอกาที่เท่าเทียม เช่น การศึกษา การเข้าถึงแหล่งทุน เพื่อขจัดปัญหาหนี้ในระบบ และมาตรฐานทางสังคม

(๔) การมีระบบภาษีที่เป็นธรรม เช่น ภาษีมรดก ภาษีที่ดิน และการจัดระบบฐานภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

(๕) ลดการผูกขาดทางเศรษฐกิจ เพื่อลดปัญหาการได้เปรียบทางเศรษฐกิจ

(๖) จัดให้มีสวัสดิการที่เหมาะสมสำหรับผู้ด้อยโอกาส เช่น คนชรา คนพิการ และผู้เจ็บป่วย

๑๑. คณะกรรมการปฏิรูปการเกษตร อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม การท่องเที่ยวและบริการ

มีการประชุมแล้ว ๔ ครั้งมีคณะอนุกรรมการ ๕ คณะ ประชุมแล้ว ๑๒ ครั้ง

ประมวลสรุปผลเป็นรายประเด็นพิจารณาได้ดังนี้

๑๑.๑) การพิจารณาของคณะกรรมการ

ก. การเสนอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะการปฏิรูปด้านการเกษตร อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม การท่องเที่ยวและบริการสรุปได้ดังนี้

(๑) ลดความเหลื่อมล้ำของรายได้และโอกาสของเกษตรกร เพิ่มผลผลิตต่อไร่และเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจของคนในสังคม โดยปฏิรูปด้านการคลัง นโยบายรัฐวิสาหกิจ ปฏิรูปเศรษฐกิจเพื่อลดผลตอบแทนส่วนเกินในระบบปฏิรูปภาคการเกษตรการเข้าถึงทรัพยากรที่ดินและลดความเหลื่อมล้ำของระบบสวัสดิการ โดยปฏิรูปสวัสดิการสังคมด้านการรักษาพยาบาลและการออม

(๒) ปฏิรูปโครงสร้างเศรษฐกิจให้มีความสามารถในการแข่งขันเพื่อให้ประเทศหลุดพ้นจากประเทศระดับรายได้ปานกลาง โดยเร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการพัฒนาทุกด้าน เช่น การคมนาคมขนส่ง ด้านโทรคมนาคมยกระดับความสามารถทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อเป็นปัจจัยในการสร้างมูลค่าเพิ่มขับเคลื่อนเศรษฐกิจให้เจริญเติบโตอย่างยั่งยืนและยกระดับคุณภาพการศึกษาชั้นอุดมศึกษาให้มีทักษะความคิดที่สอดคล้องกับความต้องการของภาคเกษตรเพื่อลดช่องว่างทักษะ

(๓) มีระบบโลจิสติกส์ที่มีการลิ้นไหลโดยไม่ติดขัดทางด้านบริการและการเงิน เพื่อให้สามารถแข่งขันกับประเทศอื่นได้

(๔) ทบทวนเรื่องจำนวนการถือครองที่ดินของเกษตรกร สนับสนุนโครงสร้างพื้นฐาน โครงสร้างทางกายภาพ โครงสร้างหลักในชุมชน และมีการร่วมลงทุน (Venture capital)

(๕) โครงการประชานิยมต้องดำเนินการตามขั้นตอนระบบงบประมาณเพื่อลดปัญหา คอร์รัปชันควรออกกฎหมายที่ป้องกันไม่ให้ธุรกิจขนาดใหญ่เอาเปรียบธุรกิจขนาดเล็กและผู้บริโภค แยกสำนักงานแข่งขันทางการค้าเป็นองค์กรอิสระ ยกเลิกข้อยกเว้นให้แก่รัฐวิสาหกิจ กำหนดโทษทางแพ่งและทางปกครองมากกว่าโทษทางอาญาให้ผู้เสียหายสามารถฟ้องศาลได้โดยตรง และรัฐไม่ควรแทรกแซงตลาด

(๖) ออกแบบการเมืองกับการบริหารให้สมดุล มีทิศทางที่ต่อเนื่องมีการติดตามประเมินผล และคำนึงถึงโครงสร้างทางเศรษฐกิจที่มีการเปลี่ยนแปลง

๑๑.๒) การพิจารณาของคณะอนุกรรมการ

ก. คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเกษตรได้เสนอข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการยกเว้น รัฐธรรมนูญ ดังนี้

“ปฏิรูปภาคเกษตรเพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม โดยมียุทธศาสตร์ในการเสริมสร้างสมรรถนะเกษตรกรไทยและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ยกกระตือรือร้นได้เกษตรกรด้วยการส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการแปรรูปสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรของโลก กำหนดยุทธศาสตร์การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเพื่อให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีและเศรษฐกิจชุมชนมีความเข้มแข็ง”

ข. คณะอนุกรรมการปฏิรูปการพาณิชย์และการบริการได้เสนอข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการยกเว้นรัฐธรรมนูญได้แก่ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน สร้างเครือข่ายในการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรม รวมทั้งลดการแทรกแซงรัฐต้องสนับสนุนการค้าและบริการในระบบเสรีและเป็นธรรม ภายใต้กลไกตลาดที่ก่อให้เกิดการกระจายรายได้อย่างทั่วถึง ให้มีการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีนวัตกรรม และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงรัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนการค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตร ภาคอุตสาหกรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น ทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อเชื่อมโยงเศรษฐกิจชุมชนสู่เศรษฐกิจสากล รัฐต้องสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาด้านการค้าและบริการอย่างยั่งยืน ยกเลิกหรือแก้ไขกฎหมาย กฎระเบียบต่างๆ ที่ล้าสมัย ควรตรากฎหมายเท่าที่จำเป็น เป็นต้น

ค. คณะอนุกรรมการปฏิรูปอุตสาหกรรม ได้เสนอข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ได้แก่ รัฐพึงจัดให้มีโครงสร้างพื้นฐานโลจิสติกส์เพื่อภาคการผลิต โดยคำนึงถึงการใช้อยู่ของพื้นที่ (Zoning) และการจัดทำผังเมืองที่เหมาะสมสำหรับผู้ประกอบการและเศรษฐกิจชุมชนการพัฒนาอุตสาหกรรมต้องมีความสมดุลทางด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความปลอดภัย และคุณภาพชีวิตของชุมชน โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการ โดยใช้นวัตกรรมและการสร้างสรรค์ เพื่อนำผลผลิตจากท้องถิ่นสู่สากล เป็นต้น

ง. คณะอนุกรรมการปฏิรูปการท่องเที่ยวได้เสนอข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ได้แก่ ให้การพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นนโยบายหนึ่งในหมวดนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้ประเทศเป็นแหล่งท่องเที่ยวชั้นนำที่มีคุณภาพและมีมาตรฐานระดับสากล และคงความเป็นเอกลักษณ์ไทย และให้ชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการกำหนดและขับเคลื่อนนโยบาย มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ และมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการรายได้จากการท่องเที่ยว โดยคำนึงถึงการพัฒนาอย่างครบวงจร มีมาตรฐาน มีความสมดุลและยั่งยืน โปร่งใสและเป็นธรรมสามารถตรวจสอบได้

จ. คณะอนุกรรมการปฏิรูปโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ได้เสนอความเห็นด้านการปฏิรูปโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์เช่น รัฐมีหน้าที่ส่งเสริมและเชื่อมโยงการขนส่งสินค้าและบริการอย่างเป็นระบบด้วยการจัดการและจัดให้มีโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ ตลอดจนอำนวยความสะดวกและเชื่อมโยงทุกภาคส่วนอย่างมีประสิทธิภาพและลดต้นทุน นอกจากนี้การดำเนินการใดที่เป็นเหตุให้โครงสร้างหรือโครงข่ายพื้นฐานของกิจการสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานของรัฐอันจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนหรือเพื่อความมั่นคงของรัฐตกเป็นกรรมสิทธิ์ของเอกชนหรือทำให้รัฐเป็นเจ้าของน้อยกว่าร้อยละห้าสิบเอ็ด จะกระทำมิได้

๑๒. คณะกรรมการปฏิรูปพลังงานมีการประชุมแล้ว ๔ ครั้ง

มีคณะอนุกรรมการ ๔ คณะ ประชุมแล้ว ๘ ครั้ง

ประมวลสรุปผลเป็นรายประเด็นพิจารณาได้ดังนี้

๑๒.๑) การพิจารณาของคณะกรรมการ

ก. กำหนดกรอบการพิจารณาด้านพลังงาน เช่น โครงสร้างราคาพลังงานโครงสร้างการบริหารจัดการพลังงานของชาติการจัดการพลังงานไฟฟ้าการใช้เชื้อเพลิงสำหรับการผลิตไฟฟ้าการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพการส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน พลังงานหมุนเวียนประเภทต่าง ๆ การส่งเสริมการประหยัดพลังงานการรักษาสิ่งแวดล้อม ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และการอนุรักษ์พลังงานการสร้างความมั่นคงทางด้านพลังงานการประกอบธุรกิจด้านพลังงานการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการประกอบธุรกิจพลังงานและการลดการพึ่งพาการใช้พลังงานจากเชื้อเพลิงฟอสซิล

ข. การเสนอร่างรัฐธรรมนูญด้านการปฏิรูปพลังงาน ที่ประชุมมีมติเห็นชอบกรอบร่างรัฐธรรมนูญด้านการปฏิรูปพลังงานและให้เสนอต่อสภาปฏิรูปแห่งชาติพิจารณาต่อไป

๑๒.๒) การพิจารณาของคณะอนุกรรมการ

ก. คณะอนุกรรมการปฏิรูปทรัพยากรปิโตรเลียมและราคาพลังงาน ได้กำหนดกรอบการพิจารณาโครงสร้างราคาพลังงานทั้งระบบการจัดการทรัพยากรปิโตรเลียม และนโยบายสาธารณะพื้นฐานด้านพลังงาน

ข. คณะอนุกรรมการปฏิรูปการบริหารและการกำกับกิจการพลังงาน/สารสนเทศ ได้กำหนดกรอบการพิจารณาโครงสร้างองค์กรกำกับกิจการพลังงานที่เหมาะสมด้านสารสนเทศ และการบริหารและการกำกับกิจการพลังงาน

ค. คณะอนุกรรมการปฏิรูปกิจการไฟฟ้า ได้กำหนดกรอบการพิจารณาข้อเสนอแนะในการยกร่างรัฐธรรมนูญด้านปฏิรูปกิจการไฟฟ้า และเรื่องการปฏิรูปกิจการไฟฟ้าการนำขยะมาผลิตไฟฟ้า รวมทั้งกำหนดกรอบการปฏิรูปเร็ว (Quick win) ในประเด็นต่าง ๆ เช่น โครงสร้างของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกิจการไฟฟ้าประเด็นปัญหาสถานที่ตั้งโรงไฟฟ้าการหาแนวทางในการใช้ไฟฟ้าอย่างประหยัดการเปิดเสรีในการใช้พลังงานทดแทนการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าการแก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องทบทวนแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศ และข้อจำกัดการขออนุญาตผลิตไฟฟ้าด้วยเซลล์แสงอาทิตย์

ง. คณะอนุกรรมการปฏิรูปพลังงานทดแทน พลังงานหมุนเวียน และอนุรักษ์พลังงาน ได้กำหนดกรอบการพิจารณาข้อเสนอแนะในการยกร่างรัฐธรรมนูญด้านการปฏิรูปพลังงานทดแทน พลังงานหมุนเวียน และการอนุรักษ์พลังงาน และพิจารณาการดำเนินงานตามนโยบายการปฏิรูปเร็ว (Quick win)

๑๓. คณะกรรมการปฏิรูประบบสาธารณสุขมีการประชุมแล้ว ๕ ครั้ง

มีคณะอนุกรรมการ ๓ คณะ ประชุมแล้ว ๓ ครั้ง

ประมวลสรุปผลเป็นรายประเด็นพิจารณาได้ดังนี้

๑๓.๑) การพิจารณาของคณะกรรมการ

ก. กำหนดกรอบการดำเนินงานของคณะกรรมการโดย ระยะแรก เป็นกรณีเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการ คือ การเสนอความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญ และระยะที่สอง เป็นกรณีการศึกษาวิเคราะห์จัดทำแนวทางและข้อเสนอแนะ เพื่อเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งรวบรวมสภาพปัญหาจากหน่วยงาน บุคลากรผู้ให้บริการและผู้รับบริการ ให้ครอบคลุมครบถ้วน เพื่อประโยชน์ในการกำหนดแนวทางและข้อเสนอแนะให้มีความชัดเจนและเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

ข. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะการปฏิรูประบบสาธารณสุขในการยกย่องรัฐธรรมนูญ

(๑) กำหนดให้ประชาชนได้รับบริการสาธารณสุขที่เหมาะสม มีคุณภาพและได้มาตรฐานและสิทธิประโยชน์ขั้นพื้นฐานที่เท่าเทียมกัน บนพื้นฐานการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อันเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของพลเมืองทุกคน (บรรจุในโครงสร้างรัฐธรรมนูญ ภาค ๑ พระมหากษัตริย์ และประชาชน หมวด ๒ ประชาชน ส่วนที่ ๒ สิทธิ เสรีภาพของพลเมือง)

(๒) บุคคลมีหน้าที่ในการดูแลและส่งเสริมสุขภาพส่วนตนบุคคลในครอบครัว และสังคม โดยรัฐมีหน้าที่ส่งเสริมศักยภาพ รวมทั้งการให้ข้อมูลด้านสุขภาพที่ถูกต้องและทันสมัยแก่ประชาชน (บรรจุในโครงสร้างรัฐธรรมนูญ ภาค ๑ พระมหากษัตริย์ และประชาชน หมวด ๒ ประชาชน ส่วนที่ ๓ หน้าที่พลเมือง)

(๓) สุขภาพของประชาชนต้องเป็นพื้นฐานสำคัญที่รัฐมีหน้าที่สร้างเสริม พัฒนา ปกป้อง คุ้มครองและดูแลให้บุคคลสามารถอยู่ในสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะ โดยการกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาประเทศในทุกด้าน ต้องมิให้เกิดผลกระทบด้านสุขภาพต่อประชาชน โดยเน้นกลไกกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคมทุกระดับ (บรรจุในโครงสร้างรัฐธรรมนูญ ภาค ๒ ผู้นำการเมืองที่ดี และสถาบันการเมือง หมวด ๒ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ)

(๔) รัฐมีหน้าที่สนับสนุนและจัดสรรทรัพยากรสำหรับบริการสาธารณสุขให้เพียงพอและยั่งยืน สอดคล้องกับสภาพการณ์ของเศรษฐกิจและสังคม โดยคำนึงถึงมาตรฐาน ความทั่วถึง เป็นธรรม ประสิทธิภาพ และประสิทธิผล (บรรจุในโครงสร้างรัฐธรรมนูญ ภาค ๒ ผู้นำการเมืองที่ดี และสถาบันการเมือง หมวด ๒ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ)

(๕) รัฐต้องสนับสนุนส่งเสริม พัฒนา และอนุรักษ์การแพทย์แผนไทยคู่ขนานไปกับการแพทย์แผนปัจจุบันในระบบบริการสาธารณสุข (บรรจุในโครงสร้างรัฐธรรมนูญ ภาค ๒ ผู้นำการเมืองที่ดี และสถาบันการเมือง หมวด ๒ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ)

(๖) รัฐต้องสนับสนุน ส่งเสริม ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน และภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดบริการด้านสาธารณสุขที่ครบถ้วน (บรรจุในโครงสร้างรัฐธรรมนูญ ภาค ๒ ผู้นำการเมืองที่ดี และสถาบันการเมือง หมวด ๗ การกระจายอำนาจ และการปกครองท้องถิ่น)

(๗) รัฐต้องเร่งพัฒนาระบบสุขภาพที่ให้ความสำคัญต่อการจัดบริการสาธารณสุขปฐมภูมิ ที่เน้นการสร้างเสริมสุขภาพ และการป้องกันโรคและภัยคุกคามต่อสุขภาพ เพื่อนำไปสู่สุขภาวะที่ยั่งยืนของสังคม(บรรจุในโครงสร้างรัฐธรรมนูญ ภาค ๔ การปฏิรูปและการสร้างความปรองดอง หมวด ๑ การปฏิรูปเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรม)

(๘) รัฐต้องคุ้มครองผู้เสียหายจากการรับบริการสาธารณสุขเช่นเดียวกับผู้ให้บริการสาธารณสุขที่ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณ (บรรจุในโครงสร้างรัฐธรรมนูญ ภาค ๔ การปฏิรูปและการสร้างความปรองดอง หมวด ๑ การปฏิรูปเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรม)

๑๓.๒) การพิจารณาของคณะอนุกรรมการ

ก. คณะอนุกรรมการปฏิรูประบบบริการสุขภาพ ได้กำหนดกรอบการพิจารณาศึกษาการบริการสุขภาพด้านต่าง ๆ ศึกษากระบวนการสุขภาพทั้งระบบ เพื่อการเชื่อมโยงบริการทุกระดับอย่างไร้รอยต่อ และให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการบูรณาการ และเสนอแนะงานที่เป็นรูปธรรมด้านการปฏิรูประบบบริการสุขภาพที่สามารถดำเนินการได้ทันที (Quick Plan)

ข. คณะอนุกรรมการปฏิรูปนโยบายสาธารณะ ได้กำหนดกรอบการพิจารณานโยบายสาธารณะด้านส่งเสริมสุขภาพในทุกกลุ่มอายุและผู้พิการนโยบายด้านการบาดเจ็บและภัยพิบัติ นโยบายด้านการป้องกันและควบคุมโรคผลกระทบด้านสุขภาพ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับนโยบายสาธารณะ

ค. คณะอนุกรรมการปฏิรูประบบบริหารจัดการระบบสุขภาพ ได้กำหนดกรอบการพิจารณาการศึกษาการปฏิรูปกองทุนสุขภาพของประเทศศึกษาการปฏิรูประบบประกันสุขภาพของภาคเอกชนศึกษาการปฏิรูปให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการให้บริการสาธารณสุขของประเทศ และศึกษาการแก้ไขปัญหาการขาดทุนของโรงพยาบาลรัฐที่ประสบปัญหาการบริหารจัดการงบประมาณและทรัพยากร

๑๔. คณะกรรมการปฏิรูปทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีการประชุมแล้ว ๗ ครั้ง

มีคณะอนุกรรมการ ๙ คณะ มีการประชุม ๓ ครั้ง

ประมวลสรุปผลเป็นรายประเด็นพิจารณาได้ดังนี้

๑๔.๑) กำหนดกรอบการดำเนินงานของคณะกรรมการได้แก่ การป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมการพัฒนาและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่มีต่อประชาชนการลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการศึกษากฎหมายว่าด้วยอนุสัญญาและข้อตกลงระหว่างประเทศ

๑๔.๒) การตั้งคณะอนุกรรมการ ที่ประชุมมีมติตั้งคณะอนุกรรมการ จำนวน ๗ คณะ เพื่อพิจารณาการศึกษาการปฏิรูปการจัดการป่าไม้และที่ดิน การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม การปฏิรูประบบผังเมืองและการใช้พื้นที่ การปฏิรูประบบการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม การปฏิรูปการจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และการปฏิรูปกลไกและการมีส่วนร่วมของประชาชน

๑๔.๓) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้านการปฏิรูปทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ก. จัดให้มีระบบและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่มีความชัดเจน

ข. จัดให้มีระบบและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ดิน สัตว์ป่า และความหลากหลายทางชีวภาพ

ค. ประชาชนต้องมีสิทธิในการเข้าถึงทรัพยากรทางทะเลอย่างเสมอภาคและเคารพสิทธิของผู้อื่นในการใช้ประโยชน์อย่างเป็นธรรม

ง. รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านการตั้งถิ่นฐาน การผังเมืองและการใช้พื้นที่ทุกระดับ

จ. รัฐต้องจัดให้มีกฎหมายและแผนการจัดการที่ดีกับสิ่งแวดล้อม

ฉ. รัฐต้องกระจายอำนาจการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสู่ชุมชน

ช. การจัดทำแผนพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสังคม หรือการจัดทำโครงการพัฒนาในระดับชาติ ต้องมีการศึกษาและจัดทำรายงานประเมินสิ่งแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ (SEA : Strategic Environmental Assessment)

ซ. ให้มีการจัดตั้งศาลสิ่งแวดล้อมเพื่ออำนวยความสะดวกและเป็นกลไกในการขจัดปัญหาความขัดแย้ง

๑๔.๔) การพิจารณาของคณะอนุกรรมการ

ก. คณะอนุกรรมการปฏิรูปกลไกและการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้กำหนดกรอบแนวทางในการจัดทำข้อเสนอในการยกย่องรัฐธรรมนูญ และประเด็นหลักในการขับเคลื่อนการปฏิรูปกลไกและการมีส่วนร่วมของประชาชน และปฏิรูปความคิดคน ปฏิรูปวิถีคิดกลไกใหม่ๆ ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยศึกษาจากต้นแบบ (Model) ทั้งที่ประสบความสำเร็จและล้มเหลวเพื่อนำมาจัดทำในรูปแบบของงานวิจัยหรือสื่อเพื่อเผยแพร่และนำเสนอต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ข. คณะอนุกรรมการปฏิรูปการจัดการทรัพยากรน้ำได้กำหนดกรอบการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการโดยมอบหมายให้เลขานุการคณะอนุกรรมการจัดทำปฏิทินรายงานสรุปแผนการดำเนินงานแล้วนำเสนอที่ประชุมพิจารณาต่อไป

ค. คณะอนุกรรมการปฏิรูปการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้กำหนดกรอบการดำเนินงานด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อมการศึกษาสภาพปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม และการป้องกันและแก้ไขอันนำไปสู่วิธีการปฏิรูป

๑๕. คณะกรรมการปฏิรูปการสื่อสารมวลชนและเทคโนโลยีสารสนเทศมีการประชุมแล้ว ๕ ครั้ง

มีคณะอนุกรรมการ ๑ คณะ ประชุมแล้ว ๒ ครั้ง

ประมวลสรุปผลเป็นรายประเด็นพิจารณาได้ดังนี้

๑๕.๑) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะประเด็นการปฏิรูปการสื่อสารมวลชนและเทคโนโลยีสารสนเทศในการยกย่องรัฐธรรมนูญ

ก. รัฐธรรมนูญต้องประกันสิทธิเสรีภาพของประชาชนและสื่อมวลชนในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น ๆ รวมถึงสิทธิในการรับรู้และเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของรัฐอย่างทั่วถึงและเสมอภาค

ข. กำหนดเงื่อนไขในการจำกัดสิทธิ และเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายด้วยวิธีอื่นของประชาชน และสื่อมวลชน

ค. สื่อมวลชนย่อมได้รับหลักประกันความเป็นอิสระที่จะไม่ถูกรับงำและแทรกแซงจากอำนาจรัฐและทุน

ง. บัญญัติเรื่องการคุ้มครองเสรีภาพและส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและสวัสดิการของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อสารมวลชน

จ. ส่งเสริมการจัดตั้งองค์กรวิชาชีพสื่อสารมวลชนด้านจริยธรรม และกลไกกำกับตนเองของสื่อมวลชน ทั้งนี้ เพื่อปกป้องสิทธิ เสรีภาพ และความเป็นธรรมโดยให้มีองค์กรของรัฐที่เป็นอิสระที่ทำหน้าที่จัดสรรคลื่นความถี่และกำกับประกอบกิจการ

ฉ. ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของสื่อ และผู้ใช้สื่อ

๑๕.๒) พิจารณากรอบการปฏิรูปสื่อมวลชนและเทคโนโลยีสารสนเทศในด้านต่าง ๆ ได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง สื่อสิ่งพิมพ์ และ social media ตลอดจนองค์กรในการกำกับดูแล โดยเน้นพิจารณาประเด็นสิทธิ เสรีภาพ จริยธรรม และหน้าที่ความรับผิดชอบ รวมทั้งนำบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ และพุทธศักราช ๒๕๕๐ ในมาตราที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางในการศึกษา ควบคู่ไปกับการรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะและข้อเสนอแนะจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑๕.๓) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ จำนวน ๓ คณะ เพื่อศึกษาด้านสิทธิ เสรีภาพ และจริยธรรมของสื่อการปฏิรูปการใช้และบริโภคสื่อของประชาชน และการกำกับดูแลการประกอบกิจการสื่อและสารสนเทศ

๑๖. คณะกรรมการปฏิรูปสังคม ชุมชน เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส

มีการประชุมแล้ว ๗ ครั้ง มีคณะอนุกรรมการ ๑ คณะ ประชุมแล้ว ๔ ครั้ง

ประมวลสรุปผลเป็นรายประเด็นพิจารณาได้ดังนี้

๑๖.๑) ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการปฏิรูปสังคม ชุมชน เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส ในการยกร่างรัฐธรรมนูญ

ก. ในประเด็นขอบเขตความคุ้มครองของรัฐธรรมนูญต้องปรับใช้ถ้อยคำที่เป็นทางการและเป็นภาษากฎหมายรวมทั้งควรรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องก่อนสรุป

ข. สิทธิและเสรีภาพของพลเมือง ควรแยกเรื่องการเปิดโอกาสให้แรงงานเข้าไปเป็นหุ้นส่วนในกิจการที่ตนทำงานและปรับถ้อยคำให้รัฐต้องคุ้มครองให้บุคคลมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้โดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมและได้รับการรับรองสถานะตามรัฐธรรมนูญนี้

ค. สิทธิชุมชน ควรปรับการใช้ถ้อยคำให้มีความหมายเชิงบวก เป็นภาพกว้างไม่ลงรายละเอียดย่อยเกินไป และควรปรับการใช้ถ้อยคำให้มีการลดอำนาจรัฐ เพิ่มการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

ง. ความเสมอภาคเท่าเทียมกันและไม่เลือกปฏิบัติ ควรระบุให้ทุกคนต้องมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ และเป็นการออกแบบสำหรับทุกคนในสังคม

จ. หน้าที่พลเมือง ควรเพิ่มหน้าที่พลเมืองให้มีหน้าที่เสียภาษีตามความสามารถที่เป็นธรรมอย่างทั่วถึง เป็นไปตามหลักรัฐธรรมนูญดังเช่นประเทศอื่นๆ ที่มีการระบุไว้

ฉ. การสร้างครอบครัวเข้มแข็งและอบอุ่น ควรระบุให้ชัดเจนและเห็นภาพว่าการใช้ความรุนแรงในครอบครัวจะกระทำไม่ได้

ช. สังคมคุณธรรม ควรเขียนให้ชัดเจนให้มีการจัดระบบและกลไกในการทำให้เกิดสังคมคุณธรรม เกื้อกูลแบ่งปัน เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของผู้อื่นและมีมาตรการและกลไกกำจัดการทุจริตประพฤติมิชอบในทุกวงการอย่างเด็ดขาดและจริงจัง

๑๖.๒) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ จำนวน ๓ คณะ เพื่อพิจารณาการปฏิรูประบบที่เกี่ยวข้องกับชุมชน ท้องถิ่นและสังคม ระบบส่งเสริมคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุและครอบครัว และระบบส่งเสริมคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่คนพิการและผู้ด้อยโอกาส

๑๖.๓) พิจารณาศึกษาพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๑ โดย

ก. บทนิยาม แก้ไขเพิ่มเติมคำว่า “ตำบล” และ “สมัชชาองค์กรชุมชน”

ข. แก้ไขให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายฉบับนี้ จากเดิมกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นผู้รักษาการ

ค. การจัดแจ้งการจัดตั้งชุมชนหรือจัดแจ้งการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบลให้สามารถจัดแจ้งจัดตั้งกับประธานสภาองค์กรชุมชนจังหวัดได้

ง. การจัดตั้งองค์กรที่ทำหน้าที่ดำเนินงานตามกฎหมาย ที่ประชุมมอบหมายให้คณะอนุกรรมการปฏิรูประบบที่เกี่ยวข้องกับชุมชนท้องถิ่นและสังคมพิจารณาศึกษาต่อไป

๑๖.๔) จัดทำรายงานการพิจารณาเรื่อง “หลักประกันความมั่นคงด้านรายได้เพื่อการยังชีพของผู้สูงอายุ : การเร่งรัดดำเนินงานตามตามพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔” เพื่อเสนอต่อสภาปฏิรูปแห่งชาติ และเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้เร่งปฏิบัติตามพระราชบัญญัติดังกล่าว รวมทั้งเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของรัฐในระยะต่อไป

๑๗. คณะกรรมการปฏิรูปการแรงงานมีการประชุมแล้ว ๘ ครั้ง

ยังไม่มี การตั้งคณะอนุกรรมการ

ประมวลสรุปผลเป็นรายประเด็นพิจารณาได้ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการปฏิรูปด้านแรงงานในการยกย่องรัฐธรรมนูญ

๑๗.๑) สิทธิที่จะไม่ถูกบังคับให้ทำงาน หรือต้องทำงานโดยไม่มีทางเลือก

๑๗.๒) แรงงานมีสิทธิเข้าถึงงานที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีกว่า ภายใต้กระบวนการพัฒนาทักษะฝีมือในทุกสาขาอาชีพ และการเข้าถึงข้อมูลตลาดแรงงาน รวมถึงการจัดตั้งธนาคารแรงงาน

๑๗.๓) การคุ้มครองสภาพการจ้างแรงงานรวมถึงความปลอดภัยในการทำงานและค่าตอบแทนที่เป็นธรรม ไม่ถูกเลือกปฏิบัติในการจ้างงาน และให้ความสำคัญต่อการคุ้มครองแรงงานสตรีที่มีภาระครอบครัว คุ้มครองแรงงานพิการ แรงงานสูงวัย แรงงานเด็ก และกลุ่มแรงงานเปราะบางอื่นๆ

๑๗.๔) นายจ้างและลูกจ้างมีเสรีภาพในการจัดตั้งและเข้าร่วมองค์การของตนเอง ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

๑๗.๕) มีระบบประกันสังคมที่ครอบคลุม คุ้มครองแรงงานที่ขาดรายได้และส่งเสริมการออมในหมู่ผู้ใช้แรงงาน

๑๗.๖) สนับสนุนให้แรงงานพัฒนาศักยภาพได้อย่างเต็มที่ เพื่อเสริมรายได้ ส่งเสริมอาชีพอิสระแก่เกษตรกร และคุ้มครองอาชีพที่ควรสงวนให้กับคนท้องถิ่น

๑๗.๗) การกำหนดนโยบายหรือมาตรการใดๆด้านแรงงาน ต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อด้านเศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคง และผลประโยชน์ของชาติเป็นสำคัญ

๑๘. คณะกรรมการปฏิรูปการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

มีการประชุมแล้ว ๖ ครั้งมีคณะอนุกรรมการ ๑ คณะ ประชุมแล้ว ๓ ครั้ง

ประมวลสรุปผลเป็นรายประเด็นพิจารณาได้ดังนี้

คณะกรรมการได้กำหนดกรอบแนวทางและข้อเสนอการยกย่องรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ดังนี้

บททั่วไป

ภาค ๑ พระมหากษัตริย์ และประชาชน

หมวด ๒ ประชาชน

ส่วนที่ ๑ ความเป็นพลเมือง

ส่วนที่ ๒ สิทธิ เสรีภาพของพลเมือง

ส่วนที่ ๓ หน้าที่พลเมือง

ส่วนที่ ๔ การมีส่วนร่วมทางการเมือง

ส่วนที่ ๕ การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ

ภาค ๒ ผู้นำการเมืองที่ดี และสถาบันการเมือง

หมวด ๑ ระบบผู้แทนที่ดี และผู้นำการเมืองที่ดี

หมวด ๒ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ

หมวด ๓ รัฐสภา

หมวด ๔ คณะรัฐมนตรี

ภาค ๓ นิติธรรม ศาล และการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ (คณะอนุกรรมการพิจารณา ข้อเสนอการปฏิรูปการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ เป็นผู้เสนอ)

หมวด ๑ ศาลและกระบวนการยุติธรรม

หมวด ๒ การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ

๑๙. คณะกรรมการปฏิรูปค่านิยม ศิลปะ วัฒนธรรม จริยธรรมและการศาสนา

มีการประชุมแล้ว ๕ ครั้งมีคณะอนุกรรมการ ๓ คณะ ประชุมแล้ว ๖ ครั้ง
ประมวลสรุปผลเป็นรายประเด็นพิจารณาได้ดังนี้

๑๙.๑) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้านการปฏิรูปศิลปะและวัฒนธรรม

ก. รัฐต้องสร้างดุลยภาพแห่งอำนาจการจัดการด้านศิลปะ และวัฒนธรรม โดยค้ำนึ่งถึงสามภาคส่วนสำคัญคือ ภาครัฐ (ราชการ) ภาคเอกชน (ธุรกิจ) และภาคประชาชน (สังคม)

ข. บุคคลย่อมมีสิทธิเสรีภาพในการเรียนรู้และเข้าถึงศิลปะและวัฒนธรรมอย่างเท่าเทียม

ค. รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องส่งเสริมและสนับสนุนการเปิดพื้นที่ทางศิลปะและวัฒนธรรม สนับสนุนงบประมาณและการจัดการที่จำเป็น

ง. รัฐต้องจัดองค์กรที่เป็นอิสระจากหน่วยงานงานของภาครัฐเพื่อส่งเสริม พัฒนา ปกป้อง ฟื้นฟูอนุรักษ์ และสืบสานงานศิลปะและวัฒนธรรมที่หลากหลาย

จ. รัฐต้องจัดให้มีแผนแม่บทระดับชาติเพื่อยกระดับมาตรฐานศิลปวัฒนธรรมสู่การเป็นสินค้าส่งออก เพื่อสร้างรายได้เข้าสู่ประเทศรวมตลอดทั้งการพัฒนาผู้สร้าง ผู้เสพ และผู้สนับสนุนงานศิลปะและวัฒนธรรมภายใต้การมีส่วนร่วมและจัดการของภาคประชาชนเป็นหลัก

ฉ. รัฐต้องจัดตั้งให้มีกองทุนสร้างเสริมศิลปะและวัฒนธรรมภาคประชาชนภายใต้การมีส่วนร่วมและการจัดการของภาคประชาชนเป็นหลัก

๑๙.๒) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้านการปฏิรูปกิจการศาสนา

ก. ศาสนิกชน พึงมีหน้าที่ทำความเข้าใจและเข้าถึงหัวใจของศาสนาตนและศาสนาอื่น พร้อมหลักปฏิบัติที่ไม่ขัดกันกับหลักธรรมของศาสนานั้น ตามวิสัยและพฤติกรรมที่วิญญูชนพึงมี

ข. ศาสนาสร้างการปกครองที่เป็นธรรม ต้องจัดคอร์รัปชั่นด้วยศาสนา

ค. ใช้ศาสนาสร้างกระบวนการสามัคคีปรองดอง

ง. การคุ้มครองศาสนา : ศาสนาเป็นสถาบันหลักของชาติ จึงต้องคุ้มครองการนำเสนอข่าวสารศาสนาผ่านสื่อทุกชนิดให้เป็นไปด้วยความสร้างสรรค์มากขึ้น เพื่อความตั้งมั่นแห่งศรัทธาของมหาชน

จ. รัฐต้องสนับสนุนให้ประยุกต์ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และศาสนบัญญัติอันดีงาม

๑๙.๓) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้านการปฏิรูปค่านิยม คุณธรรมจริยธรรม

ก. ประชาชนในชาติต้องเป็นคนดีมีคุณธรรมจริยธรรม

ข. ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องซื่อสัตย์สุจริตมีคุณธรรมจริยธรรมเป็นตัวอย่างที่ดีไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว

ค. รัฐต้องมีหน้าที่ส่งเสริมประชาชนในชาติให้มีค่านิยมที่พึงประสงค์ ยกย่องผู้ประพฤติดีรังเกียจผู้ประพฤติชั่ว มีศีลธรรม ซื่อสัตย์สุจริต มีความเพียงพอ รักความเป็นธรรม มีความเสียสละ มีจิตสาธารณะ

ง. รัฐต้องส่งเสริมการเรียนรู้ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม จากการนำมาปฏิบัติในชีวิตจริง และจัดให้มีการศึกษาด้านศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และคุณสมบัติที่พึงประสงค์ตั้งแต่ชั้นเด็กเล็กไปจนถึงมัธยมศึกษา และการศึกษานอกระบบ ด้วยศูนย์การเรียนรู้และสื่อส่งเสริม

๒๐. คณะกรรมการปฏิรูปการกีฬามีการประชุมแล้ว ๔ ครั้ง

มีคณะอนุกรรมการ ๕ คณะ ประชุมแล้ว ๒ ครั้ง
ประมวลสรุปผลเป็นรายประเด็นพิจารณาได้ดังนี้

๒๐.๑) กรอบการดำเนินงานของคณะกรรมการ

ก. การแยกกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ข. การจัดตั้งมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ (Sport University)

ค. การปรับปรุงกฎหมายกีฬา

ง. ผลักดันแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙)

จ. ส่งเสริมโครงสร้างพื้นฐานด้านการกีฬา โดยจัดให้มีสนามกีฬา สถานออกกำลังกาย อุปกรณ์การกีฬา และให้องค์ความรู้ด้านการกีฬาอย่างพอเพียง

๒๐.๒) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ จำนวน ๕ คณะ เพื่อให้พิจารณาศึกษาโครงสร้างกีฬาการพัฒนาการกีฬา กฎหมายการกีฬา การบริหารจัดการด้านการกีฬา และพิจารณายกร่างถ้อยคำเรื่องการกีฬาไว้ในรัฐธรรมนูญ

๒๐.๓) การพิจารณาของคณะอนุกรรมการพิจารณายกร่างถ้อยคำเรื่องการกีฬาไว้ในรัฐธรรมนูญ คณะอนุกรรมการได้กำหนดกรอบภารกิจ อำนาจหน้าที่ โดยศึกษาจากกรอบโครงสร้างกีฬาการพัฒนาการกีฬา การศึกษากฎหมายการกีฬา

๒๑. คณะกรรมการปฏิรูปวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย นวัตกรรมและทรัพย์สินทางปัญญา

มีการประชุมแล้ว ๕ ครั้ง ยังไม่มีการตั้งคณะอนุกรรมการ

ประมวลสรุปผลเป็นรายประเด็นพิจารณาได้ดังนี้

๒๑.๑) กำหนดกรอบการดำเนินงานของคณะกรรมการโดยพิจารณาข้อมูล ข้อเสนอแนะและความเห็นจากหน่วยงานที่เสนอความเห็นมายังคณะกรรมการ แล้วจัดทำข้อเสนอต่อคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ ควบคู่ไปกับการปฏิรูปด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย นวัตกรรมและทรัพย์สินทางปัญญา

๒๑.๒) ข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ

ก. ควรบัญญัติเกี่ยวกับการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การผลักดันให้ภาคเอกชนเข้มแข็ง การจัดสรรงบประมาณ และการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

ข. ให้นำร่างความเห็นหรือข้อเสนอแนะในการปฏิรูปด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย นวัตกรรมและทรัพย์สินทางปัญญา ไปบัญญัติไว้ในโครงร่างรัฐธรรมนูญ

(๑) ให้บุคคลมีเสรีภาพในการเข้าถึงข้อมูลความรู้จากการวิจัย วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และนวัตกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ (บรรจุในร่างรัฐธรรมนูญ ภาค ๑ หมวด ๒ ส่วนที่ ๒ สิทธิ เสรีภาพของพลเมือง)

(๒) รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนในด้านการผลิตบุคลากร การลงทุนทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การสนับสนุนภาคเอกชน และการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา (บรรจุในร่างรัฐธรรมนูญ ภาค ๒ หมวด ๒ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ)

(๓) รัฐต้องจัดสรรงบประมาณในสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นตามเป้าหมายการพัฒนาประเทศ เพื่อการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย นวัตกรรมและทรัพย์สินทางปัญญา และต้องจัดให้มีระบบแรงจูงใจทางการเงิน ภาษีและสิทธิพิเศษอื่นๆ ในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคเอกชนลงทุน และดำเนินการวิจัย พัฒนา และสร้างนวัตกรรม (บรรจุในร่างรัฐธรรมนูญ ภาค ๒ หมวด ๕ การคลังและงบประมาณของรัฐ)

- ๒๑.๓) กรอบการพิจารณาประเด็นเรื่องความหลากหลายทางชีวภาพและทรัพยากรทางปัญญา
- ก. พัฒนาโครงการพัฒนาองค์ความรู้และศึกษานโยบายการจัดการทรัพยากรชีวภาพในประเทศไทยขึ้นมาอีกครั้ง เพื่อทำหน้าที่สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาบุคลากรด้านความหลากหลายทางชีวภาพ
 - ข. ควบนำความได้เปรียบเกี่ยวกับทรัพยากรทางชีวภาพ เพื่อสร้างสมดุลทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ลดภัยพิบัติจากธรรมชาติที่ทวีความรุนแรง และเป็นฐานทรัพยากรที่นำมาวิจัยและพัฒนาเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและการสร้างรายได้ที่ยั่งยืน
 - ค. แก้ไขปัญหาเรื่องการละเมิดลิขสิทธิ์อย่างจริงจัง
 - ง. ปรับโครงสร้างการบริหารจัดการโดยกำหนดให้กรมทรัพยากรทางปัญญาเป็นองค์กรอิสระเพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการ และควรพิจารณาผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วน
- ๒๑.๔) กรอบการพิจารณาประเด็นด้านอุตสาหกรรมเทคโนโลยีชีวภาพในประเทศไทยและกลุ่มอาเซียน
- ก. ภาครัฐควรมีมาตรการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีชีวภาพอย่างจริงจัง เพื่อให้ประเทศเป็นศูนย์กลางเทคโนโลยีชีวภาพ โดยศึกษาองค์ความรู้เทคโนโลยีที่ทันสมัยจากบริษัทต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในประเทศ
 - ข. ควรมีการพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพให้สามารถเพิ่มมูลค่าของพืชผลทางการเกษตร เพื่อลดปัญหาผลผลิตราคาตกต่ำและล้นตลาด
 - ค. ควรสนับสนุนความร่วมมือทางเทคโนโลยี การถ่ายทอดเทคโนโลยี และการเพิ่มมูลค่า รวมทั้งความร่วมมือจากภาครัฐและเอกชน

๒๒. คณะกรรมาธิการปฏิรูปการคุ้มครองผู้บริโภคมีการประชุมมาแล้ว ๗ ครั้ง

มีคณะอนุกรรมาธิการ ๑ คณะ ประชุมมาแล้ว ๒ ครั้ง

ประมวลสรุปผลเป็นรายประเด็นพิจารณาได้ ดังนี้

- ๒๒.๑) แนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมาธิการเพื่อการปฏิรูปการคุ้มครองผู้บริโภค จำแนกเป็น ๓ ประเด็น
- ก. เพิ่มบทบาทภาคประชาชนในการคุ้มครองผู้บริโภค
 - ข. ปฏิรูปองค์กรหรือหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค
 - ค. ปรับปรุงนโยบาย มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค
- ๒๒.๒) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคเพื่อเสนอต่อคณะกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ
- ก. การควบคุมองค์กรวิชาชีพหรือองค์กรภาคเอกชนอื่นของผู้ประกอบธุรกิจ
 - ข. การแข่งขันทางการค้า
 - ค. การผูกขาดทางการค้าและผลกระทบต่อความมั่นคงทางอาหารของผู้บริโภค
 - ง. ผลกระทบจากความตกลงทางการค้า
 - จ. การกำหนดหลักประกันให้มีองค์กรอิสระและการจัดให้มีกองทุนเพื่อชดเชยหรือเยียวยาความเสียหายต่อผู้บริโภค
 - ฉ. การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคในการเข้าถึงพื้นที่สาธารณะ และการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิตสินค้าที่ปลอดภัย
 - ช. กำหนดแนวนโยบายพื้นฐานที่เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค
 - ซ. ศาลและกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค

๒๒.๓) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ จำนวน ๒ คณะ เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปของหน่วยงาน
ภาครัฐในการคุ้มครองผู้บริโภค และปฏิรูปกฎหมาย แนวนโยบาย และปรับปรุงมาตรการคุ้มครองผู้บริโภค

๒๒.๔) การพิจารณาของคณะอนุกรรมการพิจารณาจัดทำข้อเสนอด้านการคุ้มครองผู้บริโภคใน
รัฐธรรมนูญ คณะอนุกรรมการได้กำหนดข้อเสนอด้านการคุ้มครองผู้บริโภคในร่างรัฐธรรมนูญ ดังนี้

- ก. การควบคุมองค์วิชาชีพหรือองค์กรภาคเอกชนอื่นของผู้ประกอบธุรกิจ
- ข. การแข่งขันทางการค้า
- ค. การผูกขาดทางการค้าและผลกระทบต่อความมั่นคงทางอาหารของผู้บริโภค
- ง. ผลกระทบจากความตกลงทางการค้า
- จ. การกำหนดหลักประกันให้มีองค์กรอิสระด้านการคุ้มครองผู้บริโภค
- ฉ. การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

คณะทำงานกลั่นกรองและสรุปรายงานผลการปฏิบัติงาน
ของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการของสภาปฏิรูปแห่งชาติ
สำนักกรรมการ ๑, ๒, ๓
วันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๗

รายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ
(เดือน พฤศจิกายน ๒๕๕๗ และวันที่ ๑ - ๔ ธันวาคม ๒๕๕๗)

สรุปผลการดำเนินงานระหว่างวันที่ ๑ - ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

๑. คณะกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ มีการประชุมแล้ว ๑๑ ครั้ง
ประมวลสรุปผลเป็นรายประเด็นพิจารณาได้ดังนี้

๑.๑) กำหนดกรอบแนวทางการพิจารณายกร่างรัฐธรรมนูญ โดยที่ประชุมเห็นชอบกับกรอบแนวทางการพิจารณายกร่างรัฐธรรมนูญขึ้นมาใหม่ และควรรนำหลักการในรัฐธรรมนูญ ที่ผ่านมามาทั้ง ๑๙ ฉบับ มาพิจารณาประกอบด้วย เพื่อให้ร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้มีความสมบูรณ์ครบถ้วน สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในปัจจุบัน และทำให้เกิดการปฏิรูปและการปรองดอง โดยมีกรอบแนวทางในการพิจารณายกร่างรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ดังนี้

บททั่วไป

ภาค ๑ พระมหากษัตริย์ และประชาชน

หมวด ๑ พระมหากษัตริย์

หมวด ๒ ประชาชน

ส่วนที่ ๑ ความเป็นพลเมือง

ส่วนที่ ๒ สิทธิ เสรีภาพของพลเมือง

ส่วนที่ ๓ หน้าที่พลเมือง

ส่วนที่ ๔ การมีส่วนร่วมทางการเมือง

ส่วนที่ ๕ การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ

ภาค ๒ ผู้นำการเมืองที่ดี และสถาบันการเมือง

หมวด ๑ ระบบผู้แทนที่ดี และผู้นำการเมืองที่ดี

หมวด ๒ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ

หมวด ๓ รัฐสภา

หมวด ๔ คณะรัฐมนตรี

หมวด ๕ การคลังและการงบประมาณของรัฐ

หมวด ๖ ความสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการ นักการเมือง และประชาชน

หมวด ๗ การกระจายอำนาจ และการปกครองท้องถิ่น

ภาค ๓ นิติธรรม ศาล และการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ

หมวด ๑ ศาลและกระบวนการยุติธรรม

หมวด ๒ การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ

(องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ องค์กรอื่นตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรตามที่
รัฐธรรมนูญบัญญัติ)

ภาค ๔ การปฏิรูปและการสร้างความปรองดอง

หมวด ๑ การปฏิรูปเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรม

หมวด ๒ การสร้างความปรองดอง

บทสุดท้าย

บทเฉพาะกาล

๑.๒) คณะกรรมาธิการได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุของปัญหาสถานการณ์ทางการเมืองของสังคมไทยและความเห็นเบื้องต้นในการยกร่างรัฐธรรมนูญ เพื่อเป็นแนวทางในการวางกรอบการยกร่างรัฐธรรมนูญ

๑.๓) คณะกรรมาธิการได้กำหนดข้อบังคับเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานยกร่างรัฐธรรมนูญของคณะกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยแบ่งเป็น ๕ หมวด ข้อบังคับทั้งหมดรวม ๒๒ ข้อ ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๓๑ ตอนพิเศษ ๒๔๐ ง วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ แล้ว

๑.๔) คณะกรรมาธิการรับฟังความคิดเห็นจากผู้แทนพรรคการเมืองและกลุ่มการเมืองต่าง ๆ ภายใต้หัวข้อ “จะยกร่างรัฐธรรมนูญอย่างไรเพื่อให้สังคมไทยมีอนาคตที่ดีเพื่อส่งมอบให้ลูกหลาน” โดยมีผู้แทนพรรคการเมืองและกลุ่มการเมืองเข้าร่วมให้ความเห็นและข้อเสนอแนะ ประกอบด้วย พรรคภูมิใจไทย พรรคชาติไทยพัฒนา พรรคชาติพัฒนา พรรคพลังชล พรรคมาตุภูมิ คณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (กปปส.) และนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ (ในฐานะความเห็นส่วนตัว)

๑.๕) เห็นชอบกรอบการดำเนินงานของคณะอนุกรรมาธิการบันทึกเจตนารมณ์รัฐธรรมนูญและการจัดทำจดหมายเหตุการณ์ยกร่างรัฐธรรมนูญ และเห็นชอบในหลักการให้จัดทำโครงการฐานข้อมูลสารสนเทศรายงานการประชุมที่เกี่ยวข้องกับรัฐธรรมนูญโดยให้บุคคลจากภายนอกเป็นผู้ดำเนินการ โดยขอให้ นางถวิลวดี บุรีกุล กรรมาธิการช่วยประสานงานในการช่วยเรื่องการคิดงบประมาณให้กับคณะอนุกรรมาธิการ

๑.๖) เห็นชอบในหลักการการจัดกิจกรรมในกระบวนการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการร่างรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความเป็นไปได้ในการจัดทำแบบสำรวจความคิดเห็นร่วมกับคณะกรรมาธิการวิสามัญการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชน สภาปฏิรูปแห่งชาติ และหากมีส่วนใดที่กรรมาธิการวิสามัญการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชน สภาปฏิรูปแห่งชาติได้รับฟังความคิดเห็นแล้วก็ไม่ควรไปรับฟังความคิดเห็นในส่วนนั้นเพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน และควรกำหนดทิศทางการรับฟังความคิดเห็นด้วย

๑.๗) กำหนดปฏิทินแผนการดำเนินงานของคณะกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ

สรุปผลการดำเนินงานระหว่างวันที่ ๑ - ๔ ธันวาคม ๒๕๕๗

๑. คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ มีการประชุมแล้ว ๓ ครั้ง
ประมวลสรุปผลเป็นรายประเด็นพิจารณาได้ ดังนี้

๑.๑) พิจารณาข้อเสนอกรอบการจัดทำรัฐธรรมนูญของ คณะอนุกรรมการพิจารณากรอบการจัดทำรัฐธรรมนูญ คณะที่ ๑ ซึ่งมีหน้าที่พิจารณาในภาค ๑ พระมหากษัตริย์ และประชาชน ส่วนที่ ๑ ความเป็นพลเมือง และส่วนที่ ๓ หน้าที่พลเมือง โดยนายมานิจ สุขสมจิตร เป็นประธานอนุกรรมการ

ก. กรอบความคิดหลักของความเป็นพลเมืองและหน้าที่พลเมือง โดยเสนอให้รัฐมีหน้าที่สร้างพลเมือง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ ทั้งนี้ รัฐต้องให้การศึกษาเรื่องความเป็นพลเมืองด้วย

ข. กรอบความคิดรอง

(๑) เรื่องความเป็นพลเมือง มีการแบ่งสาระออกเป็น ๒ ด้าน คือ ความเป็นพลเมืองด้านการเมือง และความเป็นพลเมืองด้านเศรษฐกิจและสังคม

(๒) เรื่องหน้าที่พลเมือง ๑๓ ข้อ เช่น การพิทักษ์รักษาชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย ฯลฯ การป้องกันประเทศ การรับราชการทหาร การเสียภาษีอากร การรับการศึกษา และมีอาชีพโดยสุจริต พิทักษ์ ปกป้อง และสืบสานศิลปวัฒนธรรมของชาติและภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น

๑.๒) พิจารณาข้อเสนอกรอบการจัดทำรัฐธรรมนูญของ คณะอนุกรรมการพิจารณากรอบการจัดทำรัฐธรรมนูญ คณะที่ ๒ ซึ่งมีหน้าที่พิจารณาในภาค ๑ พระมหากษัตริย์และประชาชน หมวด ๒ ประชาชน ส่วนที่ ๒ สิทธิเสรีภาพของพลเมือง ส่วนที่ ๔ การมีส่วนร่วมทางการเมือง และส่วนที่ ๕ การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ โดยนายปกรณ์ ปรียากร เป็นประธานอนุกรรมการ

ก. สภาพปัญหาหลัก ประกอบด้วยปัญหาหลักเกี่ยวกับด้านต่าง ๆ ดังนี้

(๑) ปัญหาหลักเกี่ยวกับ สิทธิเสรีภาพของพลเมือง

(๒) ปัญหาหลักเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมทางการเมือง

(๓) ปัญหาหลักเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ

ข. หลักการสำคัญที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว

(๑) หลักการแก้ปัญหาเกี่ยวกับ สิทธิและเสรีภาพของพลเมือง

(๒) หลักการแก้ปัญหาเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมทางการเมือง

(๓) หลักการแก้ปัญหาเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ

ค. บทวิเคราะห์และข้อเสนอแนะ

(๑) สิทธิและเสรีภาพของพลเมือง

(๒) การมีส่วนร่วมทางการเมือง

(๓) การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ

๑.๓) พิจารณาข้อเสนอกรอบการจัดทำรัฐธรรมนูญ ของ อนุกรรมการพิจารณากรอบการจัดทำรัฐธรรมนูญ คณะที่ ๔ ซึ่งมีหน้าที่พิจารณาในภาค ๒ ผู้นำทางการเมืองที่ดี และสถาบันการเมือง หมวด ๕ การคลังและงบประมาณของรัฐ โดยนายจรัส สุวรรณมาลา เป็นประธานอนุกรรมการ

ก. สภาพปัญหาหลัก เช่น การก่อกวนสาธารณะและใช้จ่ายเงินแผ่นดิน โดยไม่ผ่านระบบงบประมาณ รายจ่ายประจำปี จนสุ่มเสี่ยงต่อการขาดวินัยทางการคลัง การที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแสวงหาประโยชน์จากการใช้งบประมาณแผ่นดิน โดยการจัดทำงบประมาณปรักไถ่ และกฎหมายด้านการเงินการคลังและงบประมาณของไทยมีเนื้อหาที่ล้าหลังและมีช่องว่าง เป็นต้น

ข. หลักการสำคัญที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญเพื่อแก้ไขปัญหา เช่น มีการกำหนดนิยามของเงินแผ่นดินและการใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดินให้มีความครอบคลุม กำหนดมาตรการป้องกันการแปดงัดงบประมาณโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และปรับปรุงกฎหมายให้เป็นไปตามหลักความรับผิดชอบและธรรมาภิบาลทางการเงินการคลังของภาครัฐ

๑.๔) พิจารณาข้อเสนอกรอบการจัดทำรัฐธรรมนูญของ คณะอนุกรรมการพิจารณากรอบการจัดทำรัฐธรรมนูญ คณะที่ ๕ ซึ่งมีหน้าที่พิจารณาในภาค ๒ ผู้นำทางการเมืองที่ดี และสถาบันทางการเมือง หมวด ๖ ความสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการ นักการเมืองและประชาชน โดยนายปรีชา วัชรภักย์ เป็นประธานอนุกรรมการ

ก. สภาพปัญหา

(๑) ปัญหาที่เกี่ยวกับประชาชน เช่น ประชาชนขาดการมีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาจัดทำนโยบายสาธารณะหรือโครงการอันมีผลกระทบต่อประชาชน และประชาชนขาดการตรวจสอบผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินการตามนโยบายโครงการของรัฐ เป็นต้น

(๒) ปัญหาที่เกี่ยวกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เช่น การกำหนดนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินของคณะรัฐมนตรีขาดความต่อเนื่องในการดำเนินการบริหารราชการ เนื่องจากเป็นการนำนโยบายที่มาจากนโยบายของพรรคการเมืองที่เป็นพรรคร่วมรัฐบาลมากำหนดเป็นนโยบายของคณะรัฐมนตรี มิได้กำหนดแผนหรือนโยบายของชาติไว้ให้คณะรัฐมนตรีทุกรัฐบาลต้องผูกพันที่ต้องดำเนินการตามแผนหรือนโยบายของชาติที่กำหนดไว้แล้ว และการที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองขาดความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ทั้งในทางการเมืองและทางกฎหมาย เป็นต้น

(๓) ปัญหาที่เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ เช่น ขาดความเป็นกลางทางการเมืองอันส่งผลกระทบต่อ การปฏิบัติหน้าที่และประพฤตินิยม ขาดการบริหารราชการตามหลักธรรมาภิบาล เป็นต้น

ข. หลักการสำคัญที่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว

(๑) หลักการในการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับประชาชน เช่น การกำหนดให้รัฐส่งเสริมและสนับสนุนประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาจัดทำนโยบายสาธารณะหรือโครงการอันมีผลกระทบต่อประชาชน และการกำหนดให้ประชาชนมีสิทธิตรวจสอบผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินการตามนโยบายหรือโครงการของรัฐมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ เป็นต้น

(๒) หลักการในการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เช่น การกำหนดแผนหรือนโยบายชาติไว้เพื่อให้คณะรัฐมนตรีที่เข้ามาบริหารราชการแผ่นดินทุกรัฐบาลต้องผูกพันตามแผนหรือนโยบายของชาติที่กำหนดไว้แล้วเพื่อความต่อเนื่อง จำกัดอำนาจผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และการกำหนดให้ประชาชนมีสิทธิตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ทั้งในทางการเมืองและทางกฎหมายของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เป็นต้น

(๓) หลักการในการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ เช่น การสร้างจิตสำนึกให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีความเป็นกลางทางการเมือง และการสร้างการบริหารราชการที่เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล เป็นต้น

ค. บทวิเคราะห์

การยกร่างรัฐธรรมนูญนี้มีความจำเป็นต้องสร้างกลไกเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นไปในลักษณะที่อยู่บนหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

๑.๕) พิจารณาข้อเสนอกรอบการจัดทำรัฐธรรมนูญของ คณะอนุกรรมการพิจารณากรอบการจัดทำรัฐธรรมนูญ คณะที่ ๗ ซึ่งมีหน้าที่พิจารณาในภาค ๓ นิติธรรม ศาลและการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ หมวด ๑ ศาลและกระบวนการยุติธรรม โดยนายบรรเจ็ด สิงคะเนติ เป็นประธานอนุกรรมการ

ก. ส่วนที่ ๑ หลักนิติธรรม

ควรให้บรรจุกฎว่า หลักนิติธรรมไว้ในร่างรัฐธรรมนูญโดยไม่นิยามหรือลงรายละเอียดเพื่อให้ศาลเป็นผู้ตีความหลักดังกล่าว

ข. ส่วนที่ ๒ ศาล

(๑) ระบบศาล ให้คงหลักการเดิมไว้ โดยมี ๔ ศาล ได้แก่ ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ และศาลทหาร

(๒) ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง โดยมีแนวคิดเป็น ๒ แนว คือ

แนวทางที่ ๑ ให้เริ่มคดีที่ศาลอุทธรณ์ และอุทธรณ์ต่อศาลฎีกา

แนวทางที่ ๒ ให้เริ่มคดีที่ศาลฎีกา และให้มีการทบทวนโดยที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา ทั้งนี้ เพื่อยึดโยงตามหลักสิทธิมนุษยชนของกติกาสหประชาชาติและสิทธิทางการเมือง โดยจะต้องให้เป็นการอุทธรณ์อย่างแท้จริง

(๓) คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล ให้คงหลักการเดิมไว้ แต่ปรับปรุงองค์ประกอบ

(๔) องค์การบริหารงานบุคคลของศาล ให้มีหลักประกันความเป็นอิสระ และเสนอให้มีสิทธิในการอุทธรณ์การลงโทษทางวินัยไปยังศาลได้ รวมทั้งปรับปรุงองค์ประกอบ องค์การบริหารงานบุคคล โดยมีตัวแทนตุลาการในจำนวนที่เหมาะสมทุกระดับ และเพิ่มจำนวนผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก

(๕) ศาลรัฐธรรมนูญ ให้เพิ่มองค์ประกอบของตุลาการ

(๖) ศาลยุติธรรม กำหนดให้คดีทั่วไปสิ้นสุดที่ศาลอุทธรณ์ หากประสงค์จะฎีกาต้องขออนุญาต และให้มีการแก้ไขคุณสมบัติของผู้ที่จะดำรงตำแหน่งผู้พิพากษา ให้มีอายุไม่ต่ำกว่า ๓๕ ปีบริบูรณ์ และเกษียณอายุที่ ๖๐ ปีบริบูรณ์ เว้นแต่จะไปเป็นผู้พิพากษาอาวุโสให้เป็นที่ได้ถึงอายุ ๗๐ ปีบริบูรณ์

ค. ส่วนที่ ๓ กระบวนการยุติธรรม

(๑) หลักทั่วไป โดยกำหนดให้มีหลักทั่วไปของกระบวนการยุติธรรม ๓ ประการ คือ

- กระบวนการยุติธรรมต้องเป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ไม่ล่าช้าโดยปราศจากเหตุผลอันสมควร เป็นธรรมแก่ประชาชน มีความเที่ยงธรรม มีบรรทัดฐานที่ชัดเจนในการดำเนินคดี โปร่งใส ตรวจสอบได้ ปฏิบัติหน้าที่ตามหลักนิติธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ

- ให้รัฐมีหน้าที่จัดให้มีกระบวนการยุติธรรมทางเลือก และยุติธรรมชุมชน เช่น การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท อนุญาโตตุลาการ เป็นต้น

- กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารงานยุติธรรมระดับชาติเป็นหน่วยงานกลาง มีอำนาจในการกำหนดนโยบายของกระบวนการยุติธรรมทั้งหมด

(๒) องค์การอัยการ ควรการปรับโครงสร้างคณะกรรมการอัยการ และกำหนดห้ามไม่ให้อัยการดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นใดในลักษณะเดียวกัน

(๓) สิทธิในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม (Access to justice) ให้คงหลักการตามมาตรา ๓๙ และ มาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ๒๕๕๐ ให้รัฐมีหน้าที่จัดระบบการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย และเพิ่มบทบาทของกองทุนยุติธรรม

(๔) กระบวนการยุติธรรมทางอาญา เช่น กำหนดให้พนักงานฝ่ายปกครองเป็นพนักงานสอบสวนในคดีที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายของฝ่ายปกครองที่ตนรับผิดชอบ และให้กรมราชทัณฑ์อยู่ภายใต้การควบคุม กำกับดูแลของศาล เป็นต้น

(๕) กระบวนการยุติธรรมทางแพ่ง เช่น ให้มีกระบวนการยุติธรรมทางเลือกในชั้นบังคับคดี และให้กรมบังคับคดีอยู่ภายใต้การควบคุม กำกับดูแลของศาล เป็นต้น

(๖) กระบวนการยุติธรรมทางปกครอง เช่น กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการอุทธรณ์โดยคำนึงถึงทุนทรัพย์ ปรับปรุงระบบอุทธรณ์มิให้มีผลเป็นการทุเลาการบังคับคดีทุกประเภท

